

Upravništvo: Ljubljana, Pucničeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Izdatništvo: Ljubljana, Pucničeva ulica 5 - Telefon št. 31-23, 31-26
Podružnica: Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem svodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti. Corr. Post. No 11-3118
IZKljučno ZASTOPSTVO za oglašje iz K.
Italije in inozemstva ima
Onofre Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izbeha vsak dan nam posedelja
Narodna mesečna Lir 16,-
in inozemstvo vključno s »Ponedeljskim Je-
trom« Lir 36,50.
Uradništvo:
Ljubljana, Pucničeva ulica št. 5. telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24.
Rokopisi se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-
blicità di provenienza italiana ad estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Napad torpednih letal na sovražni konvoj

15.000 tonski parnik potopljen, 5000 tonski parnik hudo poškodovan

Glavni stan italijanskih oboroženih sil je objavil 16. junija naslednje 1117. vojno poročilo:
Vzdolž afriške obale so naša torpedna letala napadla sovražni konvoj, v katerem so potopila 15.000 tonski parnik in hudo poškodovala drugega 5000 tonskega.
Nemški oddelki so bili ponovno v akciji v bližini Pantellerije proti sovražnim sredstvom za izkrcavanje, med katerimi so nekatera potopila, druga pa zadeli.
Cilji letalskih akcij z bombardiranjem in obstreljevanjem s strojnimi puščicami so bili večeraj kraji v okoliščini Palermo in v pokrajini Trapani in Agrigento, kjer je bilo nekaj izgub med civilnim prebivalstvom in je nastala omejena škoda.

V zraku nad Sicilijo je bilo sestreljenih 23 letal, med njimi številna večmotorna letala; 5 so jih sestrelili Italijanski, 7 nemški lovci, 11 pa protiletalsko topništvo.

Pri akcijah naših torpednih letalcev, omenjenih v današnjem poročilu, so se zlasti odlikovali naslednji letalci: poročnik Bertuzzi Irnerio iz Riminija in narednik Coppola Giuseppe in Trentole (Neapelj), ki sta potopila 15.000 tonski parnik, podporočnik Girardi Aleksander iz Volpaga (Treviso) in višji narednik Rumpleseni Giuseppe iz Bologne, ki sta zadela 5000 tonsko trgovsko ladjo.

Izjalovljeni sovjetski napadi pri Orlu

Topniško obstreljevanje vojaških ciljev pri Petrogradu

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 16. jun. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:
Na vzhodni fronti je bilo odbitih več sovražnih sunkov na področju pri Orlu.
Težko topništvo vojske je z dobrim učinkom obstreljevalo za vojno važne naprave v Petrogradu.

Oddelki nemških brzih bojnih letal so večeraj nadaljevali napade proti adjam, zbranim pred Pantellerijo. Potopili so dve veliki izkrcavalni ladji, poškodovali več drugih in težko zadeli en rusilec. Tudi v pristaniških napravah je nastala večja škoda. Pogrešamo eno letno letalo.
Sovražnik je izgubil v Sredozemlju 23 letal.

Izmed 7 transportnih ladij, ki so bile 15. junija javljene kot poškodovane, so bile po končnih ugotovitvah 3 sovražne transportne ladje s skupno 9000 br. tonami potopljene.
Stražne ladje vojne mornarice so v Rokavskem prelivu sestrelile v napadajoči sovražni letalski skupini 5 letal.

V pretekli noči so preletela posamezna sovražna letala severno ozemlje Nemčije in metala bombe, ki so povzročile le neznamno škodo.

Nemška brza vojna letala so bombardirala v noči na 16. junija posamezne cilje v južnovzhodni Angliji.

Nemški tisk o vojnem položaju

Berlin, 16. jun. s. Današnji »Zwölfuhrblatt« piše pod naslovom »Misli o sedanjem spopadu«: Ako potnik na kakki ogroženi ladji začne kričati in jadikovati, je za napoto drugim in daje slab zgled, ki lahko postane nevaren za skupnost. Kadar divja nevihta, ni časa za kolebanje, marveč je treba s podvojeno silo pokazati pogum in energijo. Nemški narod, nadaljuje list, gotovo nima potrebe po bodritvi, kajti razen kakšne skupine dovornjivcev, vrši vsakdo svojo dolžnost in posveča vse svoje sile dosegi zmage. Vsi vemo, da moramo dobiti to vojno, da se izognemo splošni katastrofi.

»Frankfurter Zeitung« piše o isti zadevi in slika na kratko sedanjí položaj na vzhodni fronti. Ta položaj je popolnoma normalen, tudi če ga primerjamo z vojaškim položajem v preteklem letu. Takrat so bile v maju hude bitke pri Kerču in pri Harkovu kot uvod v veliko poletno ofenzivo. Meseca junija je došlo do silovitih bojov za osvojitve trdnjav Sevastopolja, zadnje silovite sovjetske utrdbe na Krimu. V juniju so se tudi bile bitke v severnem odseku za odstranitev zadnjih

Vladar v Livornu

Livorno, 15. jun. s. Davi je nenadoma prispel semkaj Nj. Vel. Kralj in Cesar. Vzvišeni vladar je ob spremstvu župana obiskal kraje, ki so bili prizadeti ob letalskih napadih.

Sestanek komisije za zunanje zadeve

Rim, 15. jun. s. Pod predsedništvom senatorja Salate in ob navzočnosti državnih podtajnikov zunanega in finančnega ministrstva se je sestala komisija za zunanje zadeve, za trgovinsko izmenjavo in za carinsko zakonodajo. Senator Salata se je zahvalil predsedniku senata za imenovanje in je prisrčno pozdravil člane komisije. Nato je naslovil udan pozdrav Duceju, šefu vlade in zunanjemu ministru, proseč državnega tajnika Bastianinija, ki tako vredno pomaga Duceju v vodstvu ministrstva, naj bo tolmáč čustev vse komisije. Nato je dvignil misel k Nj. Vel. Kralju in Cesarju, simbolu in jamstvu edinstva, in bodočnosti Italije. (Živahno odobravanje.) Komisija je nato razpravljala in odobrila dva zakonska osnutka, tičoča se izvedbe gospodarskih učinkov preselitve tujerodcev in nemških državljanov iz Italije v Nemčijo, in porazdelitve bremen iz odškodnin tujerodcem in nemškim državljanom, ki se izselijo v Nemčijo. Razprave so se udeležili predsednik, državni tajnik zunanega ministrstva ter poročevalca Giuseppe Gentile in Pittacco.

Carlo Sforza, član velikega fašističnega sveta

Rim, 15. junija. s. S Kraljevim ukazom je bil fašist Aldo Vidussoni razrešen članstva velikega fašističnega sveta. Obenem je bil fašistu Carlu Scorzi priznan značaj člana velikega fašističnega sveta kot Tajniku stranke, ministru državnemu podtajniku za dobo njegovih funkcij.

Novi podpredsednik poljedelske konfederacije

Rim, 15. jun. s. S Kraljevim dekretom je nacionalni svetnik dr. Pietro Giunti imenovan za podpredsednika fašistične konfederacije poljedelcev.

Seja upravnega odbora AASS

Rim, 15. jun. s. Pod predsedstvom ministra za javna dela se je sestala upravni svet AASS, ki je proučil in odobril številne načrte za zboljšanje in vzdrževanje državnega cestnega omrežja.

85. rojstni dan švedskega kralja

Stockholm, 16. jun. s. Švedski narod praznuje danes rojstni dan svojega vladarja, ki je dopolnil svoje 85. leto. V teku dneva so bile v prestolnici velike ljudske prireditve. Po mestu je šla velika povorka, v kateri so korakala zastopstva raznih pokrajin, ki so kralju Gustavu izrazila vdanost vsega naroda. Časopisje posveča dolge članke vladarju in slavi njegovo nesebično delo v službi naroda.

Norveška sodba o angleški politiki

Oslo, 16. jun. s. Norveški tisk z velikim poudarkom poroča o knjigi, ki jo je spisal bivši predsednik norveškega državnega zbora Hambro, živče sedaj kot izgnanec v Angliji. Knjiga ima naslov »Kako se lahko doseže mir«. Hambrovo delo je polno ostrih kritik in napadov na sleparsko igro, ki jo igra Anglija z malimi narodi. Hambro pravi, da so mali narodi žrtvovani za velesile, ter zatrjuje, da se nikjer na svetu ne zagrešijo toliko zločinov kakor v britanskem zunanjem ministertvu. Vsi norveški listi posvečajo omenjeni knjigi največjo pozornost in ugotavljajo, da je Hambro naposled razkril resnico o prevari, s katero sta Roosevelt in Churchill obdala male narode. Hambro pravi, da je edini način za dosego miru ta, da se doseže v tej vojni zmaga, ki bo dala malim narodom pravičen mir in prostor na soncu.

Morrisonov poraz v angleški delavski stranki

Stockholm, 16. jun. s. Po vesteh, došlih iz Londona, notranji minister Herbert Morrison ni prostovoljno zapustil svojega mesta v izvršnem odboru delavske stranke, kakor se je glasila prvotna vest. Morrison se je moral umakniti iz izvršilnega odbora zaradi poraza, ki ga je doživel o priliki volitve blagajnika. Izvoljen je bil namreč njegov protikandidat Artur Greenwood. Blagajnik delavske stranke je imel vedno važno mesto v vodstvu stranke. S tem porazom je Morrison popolnoma izločen iz direktorija stranke, ki mu je pripadal dolga leta kot eden izmed najvplivnejših članov.

Čudna pota canterburyjskega nadškofa

Lizbona, 14. jun. s. Eden izmed najbolj čudnih Stalinovih zaveznikov je nedvomno angleški nadškof v Canterburyju. Ta cerkveni knez služi bolj politiki nego veri in cerkvi, ter je že čisto običajno pokole duhovnikov in vernikov, ki jih je izvršil komunistični režim. Nadškof smatra za grozodejstva za brezpomembna in prav rad predstavlja Stalina britanski javnosti kot borca za človečanstvo. Sedaj se je zvedelo, da se je tudi sovjetski režim izkazal hvaležnega poglavarju anglejske cerkve ter ga je odlikoval z Leninovim redom.

Priznanja nove argentinske vlade

Buenos Aires, 16. jun. s. Turčija, Finska, Danska, Kostarika in Salvador so priznale novo argentinsko vlado, ki si je na ta način utrdila svoj mednarodni položaj ter stike z vsemi državami.

Zagonetne eksplozije v ameriški tvornici

Buenos Aires, 16. jun. s. Nekaj velika tovarna kemičnih proizvodov v Charlestonu v državi Virginiji je po celem nizu zagonetnih eksplozij pogorela do tal. Ameriška cenzura je prepovedala objavo podrobnosti o tem požaru.

Ukrepi za povečanje varnosti države

Kraljevi dekret o obvezni prijavi dejstev, tičočih se varnosti države

Rim, 15. jun. s. Uradni list objavlja Kraljevi zakonski dekret od 12. aprila 1943 št. 469, ki stopi v veljavo z jutrišnjim dnevom in ki določa obvezo prijave dejstev, tičočih se varnosti države.

Člen 1. Kdor ve o navzočnosti na ozemlju države ene ali več oseb, ki pripadajo sovražnim oboroženim silam ali so agenti sovražnika, ali pa vedo o izvršitvi ali pripravljanju sabotažnih dejanj na ladjah, letališčih, vlakih, cestah, podjetjih, skladiščih ali drugih vojaških napravah in napravah, ki se na splošno tičejo vojaške obrambe in učinkovitosti naroda v vojni, pa tega takoj ne prijavi vojaškim oblastem ali oblastem javne varnosti, se kaznuje, če primer ne tvori hujšega zločina, z ječo do 5 let.

Težave Anglosasov se šele pričenjajo

Niti letalski teror niti slepila sovražne lažne propagande ne morejo omajati evropske trdnjave

Berlin, 15. junija. Britansko letalstvo je po skoraj dveh tednih odmora zopet začelo letalsko ofenzivo proti mestom v Porenju in Porurju. Londonska propaganda govori po svoji stari navadi o novih prvenstvih in trdi na primer, da so britanska letala v noči na soboto odvrkla na Düsseldorf nad dva milijona kilogramov bomb in da se je tega napada udeležilo nad 1000 letal. Še več, sedaj celo zatrjuje, da pomeni ta obnova napadov začetek naraščajoč množične akcije in da bo vsihek dosežen a prvim oglušujočim nastopom tako, da ne bo naposed prav nič ostalo od teh industrijskih področij.

Mogoče je, pravijo v Berlinu, da je britanski letalski terorizem že dosegel ali bo kmalu dosegel vršek. Onkraj Rokavkega preliva si še vedno ustvarjajo, da bodo s tem zadeli, kar je bilo v prejšnji vojni nemška Ahijova peta, moralo nemškega naroda. Utvarjajo si tudi, da bodo lahko zadeli nekatere vojaške cilje; razen tega skušajo s tem prehiteti napovedane in neizogibne represalije.

Dejansko pa so vse to samo utvare. Nemška notranja fronta ni bila še nikdar tako trdna in močna, kakor je danes. Letalski terorizem je ne more niti od daleč zadeti, temveč jo nasprotno celo dokončno preizkuša.

Glede vojaških uspehov teh napadov pa je dovolj, ako opozorimo na besede ministra Speera, da je namreč nemška proizvodnja prav v mesecu maju, ko se je sovražnik bahal, da je odvrgel na Porurje 12 milijonov kilogramov bomb, zabeležila številke, ki nimajo primere.

Glede namere, da bi s tem prehiteli represalije, kakor da bi nemško letalstvo ne bilo več zmoglo maščevati se, bi bilo odveč ponavljati, da bo poravnalo račune do poslednje stotinke, čim ne bo več zaposleno na vzhodu in bo razpolagalo s sredstvi, ki se že pripravljajo.

Ni morda brez pomena, da se ista propaganda v pričakovanju tega, kar je bil napovedal dr. Göbbels, trudi dopovedati, da je letalska premoča združenih narodov tako očitna, da Nemčija ne bo več doprinesla izgubljenega, čeprav bi se še tako potrudila. V ta namen meče ta propaganda v svet iluzorne podatke statističnih uradov Beale hi, ki imajo za vsak primer vselej v zalogi nekaj takih števil. Najnovejša zmeda teh števil se kakor nalašč seveda nanaša prav na letalsko proizvodnjo; samo Zedinjene države naj bi bile po teh podatkih zgradile v mesecu maju 7000 letal, dočim bo to število v tem mesecu doseglo baje 8000, med njimi 1000 tako zvanih »letalskih trdnjav«.

Še bolj značilna je navidezna informacija, ki jo beleži neki monarhovski list in po kateri naj bi bila trenutna izredna aktivnost sovjetskega letalstva v zvezi z akcijo, da bi se večji del nemškega letalstva zaposil na vzhodu. Anglosaški čitatelj naj bi iz te podmene zaključil, da Nemci za sedaj ne bodo mogli vreči pretežnega dela svojega letalstva proti Angliji in proti točkam, kjer naj bi se verjetno izvršili washingtonski načrti.

Iz tega vidimo, da so Angličje vse prej kakor mirni in da morajo resno jemati, kar je pred nekaj dnevi napovedal dr. Göbbels v svojem govoru.

Glede sovražne ofenzive so prav zanimivi binokostni uvodniki nemških listov. Prevladuje tale vodilna misel: Težave Anglosasov se sedaj šele pričenjajo. Zasedba tuniškega mostišča in njegovih priveskov Pantellerije in Lampeuse ni niti najmanj spremenila strateškega položaja. Evropska trdnjava je v vseh svojih utrdbah in obrambnih pasovi povsem nedotaknjena. Sleherni poskus, da bi si sovražnik v njej odprl vrzel, je usojen v neuspeh, pa tudi izglej, da bi se posrečil kak krajevno omejen udar, so od dne do dne manjši, čim bolj prihaja na najbolj izpostavljenega mesta novo močno orožje.

Sicer pa, piše »Völkischer Beobachter«, naj vedo, da smc mi, namreč Nemci in vsi naši zavezniki z Italijani na čelu, ljudje, ki znamo vzdržati udarce. Ne prevzema nas pri tem jadikovanje, niti ne potrtost ali kaka druga slabost. Nesreče samo dramjo našo voljo do borbe in zmage, ki je čim dalje bolj fanatična. Prav dobro vemo, da nas čakajo zelo trde preizkušnje, morda celo najtrše, toda prepričani smo, da jih bomo lahko premagali. Ta naša gotovost sloni na neizčrpnih virih materialnih in moralnih sil, s katerimi razpolaga celina.

Zanimiv je tudi uvodnik lista »Frankfurter Zeitung«. Kakor je znano, se sovražna propaganda poslužuje zgodovine, da bi prikazala, da se skoro dčbesedno ponavlja, kar se je zgodilo l. 1918. Gre pa le za navidezne podobnosti, ki jih vsiljujejo nekateri okoliščine, ki niti od daleč ne zadevajo bistva dejstev političnega in vojaškega položaja pred 25 leti in danes. Med obim jim je predvsem bistvena politična razlika. Danes je v Nemčiji trdna notranja fronta, dočim je bila notranja fronta l. 1918 podminirana in celo tik pred tem, da razpade.

Prav na nenavadne podobnosti pa naložimo, ako primerjamo današnji položaj s položajem Prusije v dobi Friderika Velikega, proti koncu sedemletne vojne. Znameniti nemški zgodovinar von Ranke je zapisal: »Zavarovanje zasedenih predelov, ki so politično, gospodarsko in tudi zemljepisno pripadali Prusiji, je v vsem svetu zbudilo veliko spoštovanje do velikega kralja. S tem, da je zmagovito branil te predel, je postal največji mož stolec.«

Rojstni dan maršala Antonesca

Bukarešta, 15. jun. s. Maršal Antonescu je danes izpolnil 61. leto starosti. Kot tolmáč čustev vsega rumunskega naroda, ki vidi v konduktorju simbol in voljo po ureditvi vseh narodnih stremiljenj, izraža tisk v Bukarešti najljubša voščila za maršala in za zmagoviti naključek borbe, ki jo vodi. V komentarjih omenjajo listi velike in globoke spremembe, ki jih je maršal izvedel v življenju naroda, katerega vodstvo je prevzel v trenutku, ko je bil narod pred polomom. V kratkem času je maršalu uspelo z mečem v roki ukloniti notranjega in zunanega sovražnika. Življenje maršala se istovesti z življenjem naroda in njegovega stremiljenja.

Bukarešta, 15. jun. s. Nadaljujoči inspekcijo rumunskih čet na vzhodni fronti, je maršal Antonescu prebil tudi svoj rojstni dan med planinskimi lovci, ki se borijo, kakor znano, v protiboljševiški vojni in ki so se izkazali za najboljše med junaki ni rumunskimi vojniki. Današnji dan je konduktor prebil na inspekciji hrabrih edince pod poveljstvom polkovnika Carliana, edince, ki so bile zmagovite pri Dakšanu, Narčiku in Alagirju. Po izročitvi odklikovanj oficirjem in vojakom te edince je maršal Antonescu vsem izročil pozdrav naroda.

Spominjska svečanost za letonske mučence

Berlin, 15. jun. s. V vseh baltskih državah so se večeraj spominjali neštevilnih mučencev, ki so bili v dobri boljševiške oblasti umorjeni ali deportirani. Na Letonkem, kjer znaša število žrtv 36.000, med njimi 1.297 otrok in 2.297 žensk, ki -- bile deportirane v Sibirijo, so se teh žrtv spomnili s prireditvijo v Rigi ob navzočnosti generalnega komisarja za Letonko in z govorom generalnega direktorja notranjega ministrstva. V vseh celkav v Revalu so darovali maše. Odkrita je bila tudi spominjska plošča, ki spominja na žrtve stoštev estonskih državljanov, o katerih usodi ni doslej ničesar znanega.

Izgredi v Kaliforniji

Buenos Aires, 15. jun. s. V vsej Kaliforniji se neprestano ponavljajo spopadi s tolpami tako zvanih »Slottsuits«. Ime so te tolpe dobile po neki čudni plitvi obleki, ki je običajna med črnj in ki so jo privedle tudi omenjene tolpe. Oblasti so prepovedale to nošo. Slični spopadi so se primerili tudi v Detroitu, kjer so se tolpe spopadle z dijaki. Polcija je zaprla mnogo oseb, vendar pa so vse vesti o teh tolpah tako nejasne, da niti ameriška javnost natančno ne ve, kaj hočejo in iz katerih vrst izhajajo povzročitelji neredov.

Spominjajte se slepih!

Spominjajte se slepih!

Tri leta bojev na kopnem

Ob tretji obletnici italijanskega vstopa v vojno, je bil njen vojaški položaj na vseh treh področjih (na suhem, na morju in v zraku) zelo težaven. Zlasti kočljiva je bila nevarnost na kopnem, ki je grozila matični zemlji in kolonijam.

Na zapadu je Francija ograjala severno Italijo, ki jo je na vzhodu ograjala tudi nezanesljiva politika Jugoslavije, zajeta tedaj že v politično igro Edena in Donovana. Od domovine zelo oddaljeno abezinsko cesarstvo, obdano od angleškega ozemlja, in Libija, zaklinjena med angleško in francosko posest, bi bili lahko napadeni, ne da bi jima bilo mogoče uspešno pomagati, kajti na morju so gospodarile močnejše angleške in francoske letalske in pomorske sile.

Od obeh veseli Osi v vojni je Italija predstavljala šibkejšo vojujočo se maso, ki jo je bilo lažje napasti, zlasti na kolonijalnem ozemlju. Nemčija pa je nasprotno menjala na šibkejšo sovražnico (Francijo) in je po kopnem močnejša sovražnica (Anglija) ni mogla napasti.

Naravno je bilo, da so se vse kopne angleške sile, ki niso mogle nastopiti proti Nemčiji, vrgle proti Italiji, obenem z letalskimi in pomorskimi silami.

Operacije proti Franciji, ki so se začele 10. junija, so se zmagovito zaključile 24. junija 1940 s premirjem, sklenjenim v vili Incisa v Olgiači.

Na Balkanskem polotoku je bilo treba rešiti uganko politične usmeritve posameznih držav. Italijanska vlada je zahtevala od Grčije nekaj koncesij, podobnih onim, ki jih je bila dosegla od Anglije. Ko je prejela na to odlikon odgovor, so italijanske čete 28. oktobra 1940 stopile na grška tla. Italijanska akcija je vplivala na usmeritve balkanskih in drugih z njo sosednih držav. Jugoslavija je najprej pristopila k trojnemu paktu, potem pa je to preključala.

Italijani so se borili v Grčiji vso zimo, dne 6. aprila 1941 pa so Nemci vkorakali v Jugoslavijo. Jugoslavija je kapitulirala 18. aprila, Grčija pa 22. aprila. Angleži so bili vrženi z grške kopne. 1. junija 1941 pa tudi s Krete, ki so jo zasedle nemške in italijanske čete.

V Abesiniji je bilo cesarstvo 10. junija 1940 osamljeno; italijanske čete so izvršile nekaj ofenzivnih pokretov v smeri proti Cassali, Keniji in britanski Somaliji, toda v začetku novembra 1940 se je začel osredotočen angleški naskok z daleč močnejšimi oboroženimi silami, zlasti v tleh in letalih. Dne 28. februarja 1941 so Angleži zasedli Mogadiscio in dne 6. aprila istega leta Ad's Abebo; dne 27. marca Kerem, 2. aprila Asmaro, 9. aprila pa Massauo. Dne 18. maja je pri Amba Alagiju po hrabrem odporu kapituliral vojvoda Aosta, podkralj Abesinije. Uprale so se še čete pri Gimmi in v Amhara, ki pa so ostale brez streliva in kapitulirale 5. julija 1941 pri Gimmi in 27. novembra pri Gondarju.

V Libiji so se operacije začele z italijanskim ofenzivnim premikanjem proti Egiptu, ki se je zaključilo 16. septembra z zasedbo Sidi Baranija.

Prišlo je nato do prve angleške ofenzive. Čim je general Wavell zbral znatne sile, ki jih je vzel tudi iz Malaje in Indije, je 2. decembra prešel v napad. Njegovi tanki, številno topništvo in močnejše letalstvo so premagali italijanske oborožene sile, ki so se umaknile do El Aghelie, kjer je bil Wavell zastavljen 7. januarja 1941. Pri El Aghelii se je 26. marca 1941 začela zopetna italijanska akcija ob tovariški podpori nemških oklopnih divizij. Poraženi An-

gleži so bili poginani v nagel beg in 13. aprila so italijanske in nemške čete že dosegle Sollum, kjer so se dolgo zadržale.

Italijanski odpor v Afriki je zahteval velike napore od Anglije, ki je morala obrniti v Abesiniji in Egiptu številne čete, odvzete iz Indije in Malajskega področja, kjer je bilo potem angleških čet premalo, ko so Japonci stopili v vojno.

Položaj v Evropi je bil tedaj zelo napet. Dne 10. junija je Mussolini v svojem znamenitem govoru izjavil, da »Anglija ne more zmagati, čeprav bi nastopili novi zapletiljaji«. Dne 12. junija se je vrnila s Sicilije v Nemčijo letalska armada.

Dne 22. junija 1941 je izbruhnila vojna med Nemčijo in SSSR. Udeležil se je tudi italijanski ekspedicijski zbor (CSIR), ki je sodeloval pri operacijah v Ukrajini in jeseni 1941 dosegel Stalino. Pri Stalino je ta zbor vzdržal več kot bolševiško zimsko ofenzivo in se nato udeležil tudi spomladanskih operacij 1. 1942, ki so zavezniške privlele do Dona. Poleti je bil CSIR ojačen z dvema novima armiskima zboroma in se je spremenil v ARMIR.

V Libiji je prišlo tedaj do druge angleške ofenzive, ki jo je najprej vodil Auchinleck, potem pa general Ritchie. Angleži so napadli dne 18. novembra in Churchill je napovedal, da bo Libija v enem tednu zasedena v celoti. V začetku januarja je bila Ritchiejeva vojska že pred El Aghelio, kjer se je ustavila. Že 21. januarja pa se je sprožila italijansko-nemška ofenziva, ki je zopet pregazila Angleže; dne 6. februarja so se že umaknili na črto Ain el Gazala-el Mechili. Dne 26. maja so Italijani in Nemci nadaljevali napredovanje in 11. junija so zasedli postojanko Bir Achelm, 15. junija pa Ain el Gazalo.

Japonska je stopila v vojno 7. decembra 1941 in je lahko izkoristila pomanjkanje angleških čet na Malajskem polotoku, do čim so njene pomorske zmage zadale strahoten udarec anglosaskemu brodogradu, kar je zelo ugodno vplivalo na atlantsko-evropsko bojišče.

V Afriki so Italijani in Nemci nadaljevali svoje zasledovanje Ritchiejeve angleške armade in so 30. junija dospeli do El Alameina, 100 km pred Aleksandrijo, toda naprej niso več mogli, ker so se tam zbirale številne čete 9. in 10. angleške armade.

Poleti 1942 so Angleži, Američani in bolševiški osredotočili istočasni napad proti Osi z ogromnimi sredstvi in silami in sicer v treh smereh: 1. Dne 20. oktobra 1942 so začeli v Afriki tretjo ofenzivo z daleč močnejšimi oklopnimi in motoriziranimi silami, katerim so se Italijani in Nemci zvalno upirali, umikajoč se proti Tunisu, kamor so dospeli 6. februarja 1943; 2. dne 8. novembra 1942 so se angleške in ameriške čete izkrcale v Maroku in Alžirju in dve armadi (1. angleška in 5. ameriška) sta začeli korakati proti Tunisu; Os se je hotela obrambno zavarovati z zasedbo še ne zasedenega francoskega ozemlja, Korz'ke in Tunisa.

V Tunisu se je od 6. februarja dalje razvijal dvojni napad Angležev in Američanov od zapada in juga in se zaključil 13. maja 1943, ko so slavni ostanki italijansko-nemških čet s 1. italijansko armado prešli ukaz, naj prenehajo borbo. Šele po 35 mesecih srditih bojov so se Angleži postopoma izkrcali na obale Afrike, da bi stisnili blokado Evrope.

3. Dne 18. novembra 1942 pa so se ogromne bolševiške sile kot plaz pognale proti četam Osi, ki so dosegle Voronež, Stalingrad in reko Terek. Osne čete so se začele umikati. Dne 14. marca 1943 so bili bolševiški zaustavljeni ob Doncu in Musu, od Orla do Tagan'oga, in na področju spodnjega Kubana. In od tega dne dalje se pripravljala nov velik spopad, ki bo zaključil vojevanje 1. 1943. Vojna se bo zaključila z našo zmago. (Orlando Freri.)

Letalska vojna in terorizem

Pod tem naslovom je objavil Maurizio Claremoris v listu »Il Regime Fascista« članek, ki ga posnemamo v celoti:

»Te dni je britanski notranji minister Morrison dejal, da ne nosi Anglija, temveč Nemčija odgovornost za začetek letalske vojne proti civilnemu prebivalstvu. Da bi svojo trditve podprl, je navedel vojno v Abesiniji in Španiji in bombardiranje Varšave in Rotterdamu.

Zarje minister Attlee se je nesramno zlagal, ko je trdil, da britansko letalstvo napada samo vojaške cilje, lord Halifax pa je isto laž ponovil v Ameriki. Sedaj po Morrisonovih izjavah, ki jih je potrdil tudi Eden, si ne prizadevajo več, da bi zankali dejstvo, temveč skušajo samo zvrniti odgovornost na druge.

Oglejmo si z zgodovinskih luči te hinavske trditve! Glede Abesinije ni na primer noben Anglež trdil kaj takšnega tedaj. Nikdar niso Angleži — navzlic svojemuz razpoloženju — postavljali v ospredje vprašanja o nečloveškem vodstvu vojne na italijanski strani. V španski državljanski vojni sta italijansko letalstvo in nemška letalstva »Condor« uporabljala svoja sredstva po navodilih generala Franca, ki mu je seveda vedno bilo na tem, da varuje civilno prebivalstvo. Tako so se na primer velika španska mesta, kakor Madrid, predala, ne da bi utrpela znatno škodo zaradi letalskih bombardiranj. Morrisonovo trditve, da so teroristični letalski napadi na Nemčijo in Italijo samo represalija na akcije Osi v Španiji, izgubi potemtakem vso svojo veljavo. Sicer pa kampanja španskega tiska proti takšnim sistemom jasno dokazuje, kaj mislijo v tem pogledu v Španiji.

Na Poljskem so bili letalski napadi izvršeni le v zvezi z vojaškimi operacijami vojske in so bili naperjeni izključno proti vojaškim ciljem. Ako je Varšava trpela zaradi bombardiranj, je treba pripisati samo dejstvu, da je na angleško hujškanje ponovno odklonila zahtevo po predaji. Bila je razen tega oblegana trdnjava, ne pa odprto mesto.

Humanitarne vidike vojne na Poljskem je obrazložil Hitler v svojem govoru dne 6. oktobra 1939, ko je po končanem vojevanju izrazil celo željo po sklenitvi mednarodnega dogovora, da bi se vojna bolj pohanimala, zapadli veseliti pa na te pozive nista odgovorili. Navzlic temu je nemško vojevanje ostalo zvesto humanitarnim načelom tudi med vojevanjem na Norveškem, Nizozemskem, v Belgiji in Franciji. Tudi Rotterdam je bil bombardiran šele potem, ko je odbil predlog o predaji in potem ko je proglasil obrambno stanje. Tudi tu torej ni šlo za odprto mesto.

Letalsko vojno med Nemčijo in Veliko Britanijo so začeli Angleži. Dne 5. septembra 1939 je nemško letalstvo poročilo objavilo prvi britanski letalski napad na Wilhelmshaven in na kopališče Cuxhaven. Dne 26. aprila so bile odvržene bombe na Syll in na nekatere v Schleswig-Holsteinu. Sledilo so še drugi napadi na odprta mesta, dokler ni nemško vrhovno poveljništvo dne 10. maja 1. 1940 opozorilo, da je nemško letalstvo začelo represalije proti Veliki Britaniji. Dne 26. avgusta so angleška letala napadla Berlin, toda šele po osmem napadu in po ponovnih opozorilih, ki jih nihče ni poslušal, je nemško letalstvo izvršilo prvi napad na London v noči od 6. na 7. septembra.

Kako je nemška vlada razumela letalsko vojno, kažejo izjave Hitlerja v govoru pred drž. zborom dne 4. maja 1941, ko je pojalni nujnost, v kateri se je Nemčija znašla, da je odgovorila na angleške letalske napade, in to tem bolj, ker je njeno začetno pasivnost to mačil sovražnik kot slabost.

To so zgodovinska dejstva, iz katerih ne dvomimo izhaja, da ni Nemčija, temveč Velika Britanija začela letalsko vojno proti civilnemu prebivalstvu, cerkvam, bolnišnicam, šolam in stanovanjskim hišam. Ta dejstva dokazujejo, da moramo predvsem nočne letalske napade, pri katerih je težko zadeti cilje, pripisati Angležem. Ista dejstva nam nadalje dokazujejo, da so Nemci stalno opozarjali in svarili pred uporabo takšnih metod. Dejstvo je, da angleška vlada ni le hotela letalske vojne v sedanji obliki, temveč jo je že dolgo pred izbruhom konflikta tudi pripravljala. Znano je in dokazano, da je britansko poveljništvo že takoj ob izbruhu vojne predlagalo francoskemu poveljništvu, naj napade mestna središča v Nemčiji, ne le zato, da bi zadeli industrijo, temveč predvsem civilno prebivalstvo, češ, da bi to povzročilo upor proti nemški vladi. Francoska vlada se je temu uprla samo iz strahu pred represalijami nad francoskimi mesti. Angleško letalstvo je imelo v tem pogledu proste roke šele po 10. maju 1. 1940, ko so se angleška letala z znano britansko divjostjo vrgla na mesto Freiburg, kjer so poklala nedolžne otroke, ko so se popoldne vračali iz šole.

Sicer pa je razvidno tudi z pisma, ki ga je lord Winstler pisal »Timezu« 18. maja t. l., v katerem demantira, da bi bili Židje svetovali napad na vodne pregrade v Porurju, da je bil v Angliji že pred vojno osnovan poseben odbor za proučevanje civilnih objektov letalskih napadov. Točkovska oblika, ki jo sedaj kaže angleška letalska vojna proti Evropi, nima torej no-

Večja poraba vode

Ljubljana, 17. junija

Po pravilniku za občinsko volarino ima vsako stanovanje z nad 380 L cenjeno leto no najemniko na razpolago 600 litrov vode na dan, ki je že plačana z davčino — vodarino. Ta množina ustreza 150 litrov vode na dan na osebo, kar je popolnoma dosti za normalne potrebe. Če pa prebivalci hiše porabijo več vode, jo morajo plačati posebej. To določa tudi § 7 pravilnika za vodarino, ki se glasi: »Povračilo plačane vodarine kakor tudi pristojbine za dejansko porabeno vodo more vsak posestnik zahtevati od svojih najemnikov, če ni med njimi drugega dogovora.«

Pri večini primerov je ugotovljeno, da je nastala večja poraba vode le zaradi malomarnosti tistih gospodarjev ali najemnikov, ki puste pri pokvarjenih pipah vodo otekat cel mesec, predvsem pa pri straniščih. Znano je, da hišni gospodarji pozimi zaradi mraza regulirajo stranišne odtok, potem pa jih kaj redi pozabijo zapreti o pravem času. Sploh se pri večini primerov opaža večja poraba vode zaradi otekanja vode v straniščih.

Zato svetujemo vsem gospodarjem, naj vsaj trikrat na leto sami ali po koncesioniranem instalaterju pri strankah v hišah pregledajo vse vodovodne naprave, pipe in stranišča, to pa posebno pred zimo, po končani zimi in vsaj še enkrat med letom, da se izognejo neprijetnostim plačila za večjo porabo vode. Pri pipah je treba izmenjati tesnila, pri straniščnih rezervoirjih je tudi važno, da so tako imenovani sedeži pod tesnilom gladki, da se voda popolnoma zepira.

Prav tako svetujemo najemnikom stanovanj, naj se v lastnem interesu ravnajo po teh navodilih in naj tudi oni sodelujejo s hišnim gospodarjem.

Če se bodo stranke in hišni posestniki ravnali po teh navodilih, gotovo po navadnih stanovanjskih hišah ne bo večje porabe vode. Sicer pač ni drugega zdravila kakor — plačilo.

Po hišah, kjer so obrtni prostori kakor gostilne, fotografski ateljeji, brivnice in podobni obrati, je razumljivo, da je vedno večja poraba vode. Samo ob sebi je uvereno, da jo mora plačati tisti najemnik-obrtnik, če ni drugega dogovora. Pri večjih porabah se lahko namesti poseben volodmer, kar pri upravi mestnega volodova oskrbi koncesionirani vodovodni instalater.

Če volodmer kaže izredno veliko porabo vode, uprava mestnega volodova opozori lastnika hiše, naj pregleda hišne vodovodne instalacije. Za primere počasne cevi so koncesionirani instalaterji dobili natančna navodila za postopek, da lahko potem hišni posestnik prsi za delni odpis vode, ki je stekla brez njegove krivde.

Vsa pojasnila volodovodnih zadev lahko posestniki dobe pri upravi mestnega volodova na Krekovem trgu št. 1a. II. nadst., vsak delavnik med uradnimi urami od 10. do 12. ure.

Ob nepričakovanih poškolbah, ko bi hišni pretliva večja škoda, pa je tudi ponudi vedno na razpolago dežurni monter v delavnici mestnega volodova v pritličju Mahrove hiše na Krekovem trgu št. 10.

Maksimalni cenik

Maksimalni cenik šteje 9. ki velja po naredbi Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino od 10. aprila t. l. naprej, določa za mestno občino ljubljansko naslednje cene na drobno (z všteto trošarino):

1. Kruh iz enotne moke v kosih do 400 g 2.20 lire, v kosih od 400 do 1.000 g 2.20 lire; v kosih od 400 do 1.000 g 2.20 lire; testenine iz enotne moke 3.90 lire za kg; enotna pšenična moka 2.70 lire; enotna koruzna moka 2.20 lire; riž navadno 2.70 lire; fižol 6 lir za kg
2. Jedilno olje (olivno) 14.70 lire za liter; surovo maslo 28.40 lire za kg; slanina sojena 19 lir za kg; mast 17 lir za kg
3. Kis, 4% vinski 6.35 lire za liter
4. Mleko 2.50 lire za liter; kondenzirano mleko v dozah po 880 g 15.90 lire za dozo v dozah po 385 g 7.55 lire za dozo
5. Sladkor: sladkorna sipa 8.25 lire za kg v kockah 8.35 lire
6. Mehka drva, razžagana, franko skladišče trgovca v Ljubljani 33.60 lire za sto mehki roblanci (zamanje), približno 1 m dolgi, franko mestno skladišče 40 lir za sto; trda razžagana drva 40 lir za sto; enotno mlo, ki vsebuje 23-27% kisline 4.10 lire za kg

Radio Ljubljana

CETRTEK, 17. JUNIJA 1943-XXI.

7.30: Pesmi in napevi. — 8.00: Napoved časa. — Poročila v italijanski. — 12.20: Plošče. — 12.30: Poročila v slovenski. — 12.45: Lahka glasba. — 13.00: Napoved časa. — Poročila v italijanski. — 13.10: Poročilo Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenski. — 13.12: Simfonična glasba. — 13.25: Prenos za Nemčijo. — 14.00: Poročila v italijanski. — 14.10: Koncert Radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Sijanec. — Pisana glasba. — 15.00: Poročila v slovenski. 17.00: Napoved časa. — Poročila v italijanski. — 20.20: Adriano Luadi: La nozze di Haura. — 22.05: Koncert Ljubljanskega komornega dueta. — Anton Trost — klavir, Jan Šlais — violina. — 22.45: Poročila v italijanski.

bene zveze s prejšnjimi nemškimi in italijanskimi napadi; vse nasprotne izjave hočejo samo prevzeti odgovornost za letalski terorizem na druge.

Teroristično delovanje proti civilnemu prebivalstvu ne more odločiti vojne, ki bo odločena samo na bojiščih, ne pa z obstrleljevanjem strahokov, žensk in otrok. Nemški minister za proizvodnjo Speer je v svojem govoru dne 5. junija v Sportni palači v Berlinu potrdil, kar je že bilo znano, da je namreč učinek angleških bombardiranj nemške industrije nepomemben, kajti ta industrija je primerno razvrščena in zavarovana.

Glede italijanskega naroda pa lahko rečemo, da so letalska bombardiranja in očiščena dejanja gangsterjev zraka samo ojačala trdnost in strnjeno kakor tudi narodno vzajemnost ter povečale sovražstvo proti takšnemu sovražnemu svetu; posledice tega pa bodo že še vidne.

Gospodarstvo

Nemška gospodarska politika

Ob priliki 100letnice obstoja Industrijske in trgovske zbornice v Monakovem, ki je bila letos spremenjena v Pokrajinsko gospodarsko zbornico je govoril nemški gospodarski minister Funk o nemški gospodarski politiki. Ustanovitev pokrajinskih gospodarskih zbornic v Nemčiji ima prevlečen namen, zajamčiti enotnost nemške gospodarske politike. Tej nalogi s'uzi vsa nova ureditve gospodarskih organizacij. Predsedniki pokrajinskih gospodarskih zbornic so istočasno zaupniki gaulajterjev, tako da delovanje samoupravnih organov ne more priti v nasprotje s političnimi naziranjmi stranke in z državnimi političnimi potrebami. V novi organizaciji gospodarstva prihaja še bolj do izraza nacionalno socialistična sinteza stranke, države in gospodarstva. Nove pokrajinske zbornice dobivajo stvarna navodila od državnega gospodarskega ministrstva, ki pa se bo v svojih navodilih omejevalo na dajanje direktiv, medtem ko je izvajanje preneseno na gospodarske samoupravne organe.

Naloga pokrajinskih gospodarskih zbornic so v primeri z nalogami prejšnjih zbornic še povečane, ker se bo država še bolj kakor doslej posluževala zbornic v vseh primerih, kjer je za izvajanje gospodarskih odredb potrebno strokovno znanje, kjer so potrebne obratno-gospodarske in tehnične izkušnje. Tudi je zbornicam laže kakor upravnemu aparatu prilagoditi dobljena navodila potrebam samih podjetij. Ukrepi dirigitiranega gospodarstva posegajo danes že tako daleč v obratovanje vsakega podjetja, da bi bilo za izvajanje teh ukrepov preko same državne uprave potreben nov velik upravni aparat. Kaj se da s pravilnim dirigitiranjem gospodarstva doseči, je pokazal državni minister Speer v svojem poročilu o povečanju nemško-oboroževalne proizvodnje. Obsežna racionalizacija, ki je bila izvedna v nemški oboroževalni proizvodnji ni bila izvršena s stališča profita po ameriškem vzorcu, niti s popolno mehanizacijo dela po bolševiških metodah. Brezprimeri uspeh je bil dosežen predvsem s tem, da so podjetja združena v produkcijsko skupnost, v kateri si med seboj izmenjajo izkušnje, tako da so tehnični in organizatorični uspehi skupna last vseh.

Minister Funk se je v nadaljnjih izjavah pečal z nesoglasji med Anglijo in Ameriko glede povojne ureditve valute. Ti spori se Nemčije ne tičejo. Nemška marka je obdržala svojo stabilnost in ima polno veljavo v vsej Evropi ter bo nekega dne dobila veljavo in ugled v vsem svetu. Valutni načrti, ki ne slone na delu, stabilnih cenah in mezdah in na zaupanju ter disciplini naroda so prazne konstrukcije.

Gojitev koz

V dobi prve svetovne vojne se je tudi v naših krajih razvila v večjem obsegu gojitev koz. Ko pa so po vojni prenehale težkoče s prehrano in je bilo na razpolago dovolj mleka in mlečnih proizvodov, je gojitev koz zopet nazadovala. V današnjih dneh je prišla koza znova do veljave. Zlasti manjši posestniki, ki nimajo dovolj krme, da bi hranili kravo, drže kozo, če imajo le na razpolago primerne prostore. Danes vidimo kozo tudi na periferiji mesta in mnogi trdijo, da se izplača držati kozo, tudi če je treba krmo dokupiti. Gojitev koze pa je koristna le tedaj, če zna gojitelj pravilno hraniti žival in ji nuditi primeren hlev. Na leto je potrebno za kozo približno 400 do 500 kg sena, 600 do 700 kg krmne pese poleg zelene krme in kuhinjskih odpadkov. Lahko računamo, da nam da koza na leto okrog 800 l mleka, od katerega je odbiti 100 l za mladiče. Ker je koza nekaj kot divja žival živela v planinah, mora tudi kot domača žival imeti možnost, da se giblje na svežem zraku. Zato mora imeti dovolj zrachen hlev. Če se koza drži v nezračnih in ozkih prostorih, lahko dobi tuberkulozo.

Po svoji hranljivosti kozje mleko nič ne zaostaja za kravjim in vsebuje vsaj toliko maščobe kakor kravje mleko. Iz 100 litrov kozjega mleka se lahko pridobi 3 do 3 in pol kilograma surovega masla. Tudi kozje meso je zelo okusno, zlasti meso kozličkov, ki pa se ne smejo zaklati pregodaj, ne prej kakor pred štirimi tedni. Prav izvrstno je meso eno leto starih kozličkov. Danes pa se kozlički lahko tudi dobro orodajo, zlasti je zanimanje za mlade kozo, po katerih je veliko povpraševanje od strani onih, ki žele sami gojiti kozo.

Gospodarske vesti

— Italijansko gospodarstvo z mlečnimi izdelki. Italijanski kontrolni urad za sir »Ufficio Controllo Formaggio« je na podlagi nedavno izdanega dekreta prejel pooblastilo za postopno kontrolo vseh mlečnih izdelkov v Italiji. Kontrola se nanaša na proizvodnjo, razdelitev in predelavo mleka, na vkladitvenje mlečnih proizvodov in na proizvodnjo in razdelitev teh proizvodov. Posebni kontrolni organi bodo nadzirali izvajanje predpisov glede cen in predpsov glede proizvodnje. Predpisi glede cen bodo v kratkem na novo urejeni in se bodo nanašali tudi na kazen. Postopni kontrolni ukrepi niso morda znak poslabšane položaja pri oskrbi z mlečnimi izdelki. Zato tudi ne obstoja namera, da bi se uvedlo obvezno posnemanje smetane pri mleku, ki je bilo s'čas uvedeno samo začasno. Proizvodnja mleka in mlečnih proizvodov se še dviga, kar omogoča Italiji izvrševanje pogodbe z Nemčijo, glede izvoza sira in kondenziranega mleka. Za kondenzirano mleko velja pogodba do konca julija t. l. V Nemčiji se izvažajo predvsem sir parmezanski, ki vsebuje po pogodbi 32% maščobe, in topljeni sir, ki vsebuje 30% maščobe.

— Iz italijanskega gospodarstva. Največja italijanska družba za veleblagovnice »La Rinascente« v Milanu, ki ima pet velikih veleblagovniških obratov v Milanu, Rimu, Genovi, Neaplju in Cagliariju in vrh tega 50 manjših veleblagovniških prodajaln, je v preteklem letu zabeležila povečan kosmati dobiček 107.2 milijona lir (prejšnje leto 88.6). Zaradi večjih odpisov v višini 5 milijonov lir (3.5) pa se je čist dobiček zmanjšal na 5.1 milijona lir (6.9). Družba bo na glavnicu 54 milijonov lir plačala 8% dividende. — Poldržavna družba »Azienda Tabacchi Italiani« v Rimu je lani zabeležila 4.6 milijona lir čistega dobička (4.5). Od glavnice 400 milijonov lir pripada državi 25 milijonov.

— Zaključek italijanskih telefonskih družb. Finančno podjetje za italijanske telefonske družbe Società Torinese Esercizi Telefonici (STET) v Turinu, ki kontrolira tri od petih koncesioniranih telefonskih družb v Italiji, je lani pri glavnici, ki je bila povišana od 400 na 440 milijonov lir, zabeležila 33.1 milijona lir čistega dobička (prejšnje leto 31.2).

— Zmanjšanje števila veleblagovnic v Nemčiji. V Nemčiji je sedaj 740 veleblagovnic in podobnih trgovinskih obratov. V zvezi z ukrepi za ustavitve obratov, ki niso nujno potrebni za oskrbo prebivalstva v vojni, bodo zaprli približno 20% teh veleblagovnic, pri drugih pa bodo ukinjene določeni oddelki. Od celotnega prometa detajlnih trgovin odpade v Nemčiji približno 3 do 4% na veleblagovnice. V nekaterih velikih mestih pa gre ta delež do 20%.

— Nemško-japonski plačilni sporazum. Na podlagi nemško-japonske gospodarske pogodbe, ki je bila sklenjena 20. januarja t. l., je bil 8. junija v Tokiju podpisana nemško-japonski sporazum o plačilnem in kreditnem prometu. Ta sporazum je sklenila Nemška banka za Vzhodno Azijo z japonskim zavodom Yokohama-Spedie Bank. Namestnik japonskega finančnega ministra je ob tej priliki izjavil, da predstavlja novi sporazum tehnično osnovo za gospodarsko sodelovanje med Nemčijo in Japonsko. Sporazum bo prišel prav do veljave šele po končani vojni, ko je predvidena znatna blagovna izmenjava med Vzhodno Azijo in Evropo. Nemška banka za Vzhodno Azijo je pričela poslovati v Tokiu 1. junija.

— Ustanovitev nemškega trgovinskega registra v Nikolajevu. Za registracijo tvrdi, ki poslujejo po nemškem pravu v generalnem okraju Nikolajev, je bil pri nemškem sodišču v Nikolajevu ustanovljen nemški trgovinski register.

— Oskrbovalni predpisi na Gorenjskem. O tržnem redu, ki je bil postopno uveden na Gorenjskem, je podal inž. Graeffe poročilo iz katerega sledi, da je šef civilne uprave za Gorenjsko že 1. maja 1941 ustanovil oddelek za prehrano in kmetijstvo, z nalogo, da postopno uvede oskrbovalne predpise. Dne 9. junija, dva meseca po zasedbi, so bile uvedene enotne živilske nazkavnice, kakor v Nemčiji, dne 30. junija pa je bil uveden nemški klavni red z ostalimi tržnimi predpisi za živilo. Obvasta so posvetila posebno pozornost o ureditvi mlekarstva. Manjše mlekarne so bile združene ali pa poslujejo le kot zbiralnica mleka za veliko združeno mlekarstvo v Kranju, ki je pričela poslovati 1. septembra 1941. Kmalu so bili uvedeni tudi sezami gojiteljev perutnine in uvedeni predpisi za oddajo jajc, po katerih je treba od vsake kure na leto oddati 30 jajc. V Kranju je bil ustanovljen obrat za znanjovanje jajc. Uvedeni so bili kmalu tudi predpisi glede odlage žitnega pridelka. Mlinci na Gorenjskem sami meljejo moko skoro za vse potrebe Gorenjske. V pogledu oskrbe z žitom je Gorenjska pasivna. Oddelek za prehrano in kmetijstvo je posvetil posebno pozornost pridelovanju krompirja, za kar so za Gorenjskem najboljše naravni pogoji in je Gorenjska že prej izvažala krompir v druge pokrajine. Pridelovalci krompirja so dolžni na leto oddati zločena količina in je pričakovati, da se bo pridelovanje krompirja na Gorenjskem še povečalo. Sedaj veljajo na Gorenjskem skoraj v celoti nemški oskrbovalni predpisi.

— Modri trak za dunavsko plovbo. Podobno, kakor obstoja v prometu preko Atlantika modri trak za najhitrejši potniški parnik, se uvede tudi za dunavsko plovbo modri trak, ki ga bo prejel kapitan ladje z dokazano največjo storitvijo. Vrh tega so razpisane nagrade, in sicer 12.000 mark za prejemnika modrega traku in 9000 ter 6000 mark, k jih dobista kapitana naslednjih dveh ladij z najboljšim uspehom. Nagrade bo deležno tudi možstvo ladij.

— Znato povečanje posevkov sladkorne pese v Srbiji. S splošnim obdelovalnim načrtom je bilo v Srbiji določeno, da se mora letos s sladkorno peso posejati površina 16.000 hektarjev. Sedaj poročajo iz Beograda, da je bilo dejansko posejano s sladkorno peso 20.000 hektarjev. Ker je bila že prvotno določena površina večja od lanske, bo povečano pridelovanje sladkorne pese omogočilo povečanje proizvodnje sladkorja in bo tudi olajšalo gospodarstvo z živilsko krmo.

— Španija si bo ustvarila močno trgovinsko mornarico. Že lani je bil v Španiji izdan zakon o pospeševanju gradnje trgovinskih ladij in je bil izdelan načrt, po katerem bodo v španskih ladjedelnicah zgradili za en milijon brutoregistriranih ton ladij. Prvotno je bilo zamišljeno, da bo gradbeni program izvršen v osmih letih. Sedaj pa se je pojavil predlog, da se izvršitev programa pospeši in obenem gradbeni program poveča na dva milijona brutoregistriranih ton.

— Pomanjkanje premoga v Argentini. Zaradi težkoč z ladijsko tonazo za prevoz premoga je nastalo v Argentini pomanjkanje premoga, ker argentinska proizvodnja premoga ne krije potrebe. Le tej okolnosti je pripisati, da so v Buenos Airesu prišli na nenavadno misel. V premogovni luk, kjer so desetletja dovažali premog, so pri raztovarjanju ladij kosi premoga padli tudi v morje. Iznajdljivi podjetniki so pričeli ta premog zbirati. Na dnu morja so se v lukvi v teku desetletij nabrale znatne količine premoga. Premog zbirajo s potapljači. Kakor ugotavljajo argentinski listi, nabere en potapljač na uro povprečno 528 kg premoga. Doslej so na ta način dvignili iz morja 634 ton premoga, ki zaradi dolgega ležanja v vodi sicer ni poraben za kurjavo lokomotiv, pač pa se dá pomešati z drugim gorivom porabiti za pogon v tovornicah. Seveda so stroški takega zbiranja premoga razmeroma znatni, vendar se zbiranje izplača spričo visoke cene premoga.

— Nadaljevanje prodiranje ameriškega kapitala v gospodarstvo Iraka. Nedavno smo poročali, da je ameriški kapital prišel v posest večine delnic Iraške petrolejske družbe, kjer je prej prevladoval angleški kapital. Sedaj poročajo, da bo v kratkem dobila neka ameriška družba tudi koncesijo za ves rečni promet na Eufratu in Tigrisu. Vodna pot po obeh rekah je pomembna ne samo za prevoz mineralnega olja, temveč tudi zaradi tega, ker je spričo vojnega stanja v Sredozemskem morju Turčija prisiljena znaten del svojega izvoza v prekomorske države usmeriti preko Iraka v Perzijski zaliv.

Ing. Francé Urbas:

Naša rodbinska in hišna imena

Podržaj pravijo vsaki leseni opori, stojki, ki kaj opira in podpira = drži. Če kaka lesena stvar regne in počí ali pa ne držijo svorniki dovolj dobro, da je potrcba zabiti nove žeblje ali zaviti nove svornike, pa pravimo tem pomčnim žebljem in svornikom, da so podržaji.

Nekod vozarjijo seno z vozovi po slabih senoženitnih kolovozih, da se voz rad zvrne. Zato držijo kolovoz in jih opirajo na nevarnih mestih. Takemu opiraču pravijo podržaj. Vsekakor so naši Podržaji, dobili svoje ime od kakšnega takšnega opravka ali predmeta.

Ržen je rženjak, ržen kruh. Rež in Reš imata ime po rži; toda Režek je smejavec, ki se vedno smeji in je po tej veselosti lastnosti dobil svoje ime. Pa pravimo režek tudi linčji ali okencu v dverih in vratih, skozi katero pogledamo in opazujemo kdo želí, k nam v stanovanje. Ta izraz je zelo lep, ker pove, da imajo tam vrata svojo režo, luknjo, linco.

Nekje sem čital, za takšen režek ali linco nocoj skrupulo po tuji osnovi in delu: luknjin. Res imamo glagol lukati = prežati, gledati, opazovati po staroslovoslovesnem glagolu luogen. Vendar kdo za boga še pri nas luka = preži, Niti nemški glagol luogen ni pri samih Nemcih tako običajen kot je lauern. Pa grdo na tak pe-trafakt cepiti slovensko končnico in tvoriti nov izraz za naše lepe izraze režek ali linca. Če bi je morali vsekakor vzeti tudi osnovo, zakaj vendar ne kak drug glagol, tudi iz tujega pomešan, ki je vsaj bolj v navadi, n. pr. lukati, špegati. Pa bi dobili kukalniki ali špegalniki, špegalce, kar bi bilo ljudem vsaj bolj razumljivo, če že ne bi hoteli uporabiti lastno delbo in tvoriti nov izraz prežalniki ali prežalce.

Res je in žalostna resnica, da pri nas precej lukajo in se ga včasih pošteno in velipo preveč nalukajo. Če pa bomo sedaj dobili še lukalnike, pa je vesoljni potop tu, da se ga bodo še bolj nalukali.

Dr. Breznik je opozoril po pravici v letošnjem Slovencevem koledarju na žalostno dejstvo, kako po nepotrebnem zametavamo in opuščamo klene, lepe domače besede in izraze ter uporabljamo spačke in skrupula, velikokrat po tujih osnovah.

Vendar se že oglašajo ostrí kritiki, vejalci in rešetalci besedja med raznimi našimi stanov in poklici. Krepko že pomešajo smeti in nesnago s svojih stanovskih pragov. In to je prav! Kdo drugi naj bi opravil to ogromno in zamudno delo? Pač naši jezikoslovci, mi odgovarjate! Nemo-gočé. Saj bi moral smeti skoro vsak stan in poklic svojega jezikovnega veščaka. Malo preveč bi bilo zahtevano, da bi bil jezikoslovec še zdravnik, inženir, rudar in bog ve kaj še vse v eni osebi. Jezikoslovec je le vrhovni, apelacijski sodnik, ločnik, da kritično in dokončno loči in razloči, kaj je zрно in kaj so pleve. Začeti pa mora vsak stan in poklic sam in zbrati svoje gradivo, ker le vsak sam ve in zna za svoje potrebe.

Jezik raste in odmira z nami vred. Nove razmere in nove potrebe silijo k tvorbanim novim izrazom in novega besedja. Nasprotno pa se prej splošno znane besede in izrazi pozabijo in odmirajo v živí narodovi govoricí.

Koliko dobrih, zdravih in novih besedi in izrazov je poglalo iz lastnih korenin našega jezika. Prešeren je še pel pesem »Od železne ceste«, pa je narod mimo njega stvaril »železnice«. Kratko »kolec« za nekdanji bicikel in »kolesar« za biciklista sta tako jedrnat in lepa izraza, da smo jih kar lahko veselí.

Zato pa se nikar ne bojmo vzgojiti iz naših jezikovnih korenin in debel marsikak nov izraz, novo besedo. Če je le pravilno tvorjena in smo jo cepili na zdravo osnovo in delbo, pa bo poglala čvrsta mladika. Kaj morda mislite, da rastejo drugod in pri tujih narodih z novimi pojavi in pridobitvami, s tehničnimi ter ostalim napredkom tudi novi pojmi kar sami od sebe? — Prav tako jih nekdo tvori iz že davnih osnov svojega jezika, splošna raba pa jih potrdi in uveljavi.

V naših obrtnih, rokodelskih in tehničnih strokah kar mgoli spak in spakodrank. Še veliko nam je treba nadomestiti, ker smo veliko zamudili ter vzeli tuje pleve, naše zрно pa zavrgli.

Vendar pa mora vsak kovač novih izrazov odslej bolje paziti, da pravo p-godi, ker mu odslej preti nevarnost po oni znani žalostniški:

Tu oglej se grešna duša,
kadar tebe žlica skuša,
da kovariš pojme nove,

brez soli in brez osnove;
hrabro se ji v bran postavi,
da te kritik ne zadavi!

Kajti vejali in ločevali bomo zрно od pleve, pa se radostili, kadar nas kdo same preručeta; ker lep, čist in sladkodonec naš jezik nam bodi — suprema lex.

Kaj lepo in zanimivo ime je Razvoda. Dr. Breznik je opozoril na lep in krepkec domač izraz navod in razvod, ki pomenita isto kot naša sedanja, vendar tuja komisija. Razvoda pa je bil člen in udeleženec navodov in razvodov. Prav in lepo pa spodobno bi bilo, da se poprimemo svojih tako klenih izrazov. Oblastva in gosposke naj odslej razpisujejo navode in razvode.

Velika škoda zaradi dežja

Prav zdaj, ko bi najbolj potrebovali lepih sončnih dni, nam pagaja vreme s pogostimi nalivi. Binkoštna praznika sta bila sončna in topla, toda v teh dveh dneh kmetovalci niso dosti opravili, zlasti niso utegnili spraviti dosti sena. V terek pa se je nebo spet pooblačilo in je ves dan obetalo dež, ki je zvečer res tudi sledil. Ozračje je bilo v terek ves dan sparno, termometer je beležil 23°C, barometer pa je padel na 760 mm.

Ko so se v terek zvečer odprle zatvornice, je deževalo neprekinjeno vso noč. Kljub tolikšnemu dežju se ozračje ni kaj dosti ohladilo, v sredo zjutraj smo zaneležili 11,8°C. Po kratkem presledku je tudi večeraj vztrajno deževalo. Ljubljanića je s pritokom narasla in se močno skalila, prepoini pa so tudi vsi jarki na Barju. Ze pred tednom so začeli kmetje pridno kositi, toda niso dobili ugodne prilike, da bi seno tudi spravili. Trava je bila letos izredno bujna in je do sv. Vida že kar prezorela. Toda kosci, ki so jo podrlí, so zaman čakali izdatnega sončnega vremena — in zdaj ležijo po Barju in drugod dolge

pa bo šlo delo menda bolj splošno in pod-rok kot pri kakšnih komisijah. Saj sta iz-raza tako domača in lahko umiljiva! Veli-ko »komisij« je imam za seboj, da bi že izdavnaj lahko praznoval večstoti jubilej; pa povsod so nas lepo razvodili in nam razkazali, pa navodili in povedali vse podrobnosti o predmetu, ki je bil pri razvodu in navodu v razpravi.

Ker sem že pri razvodu in navodu, bi omenil še kmečko rečenico za velike stroške in izdatke, ko pravijo: to žere kot komisija.

Raztočnik je bil nekoč zapraviljavec, ki je razmetal, raztočil na vse kraje svoje tme-tje.

Rataj, Ratej je bil orač, poljedelec.

redi sena, ki bi bilo letos tako izdatno, namesto tega pa je prepuščeno gnitju in pogubi. Kar pa še ni pokošene trave, je čez noč polegla. Prav tako žita. Tako lepo so nam obetala, zrasla so gosto in visoko, da že 20 let ne tako, a zdaj, ko bi morala v sončni pripeki zoreti, so položena k tlom in jim je marsikod zapisana ista usoda kakor senu. Tudi otava se nam ob takem vremenu ne obeta toliko izdatna, da bi domačija izgubo pri mrvi. Trpi pa tudi vsa ostala letina. Njive so zalite, skrbno obdelani vrtovi so popolnoma zamašeni zaradi preobilne moče, prizadeto je sadje. Prav močno utegnijo biti oškodovani tudi vinogradi, ki so letos zelo zgodaj odcveteli in pokazali obilne nastavke grozdja.

Z vremenom, kakršnega nam je letos prinesel sv. Vid, torej nikakor ne moreta biti zadovoljna ne kmet ne mešan. Včasih smo s poetično naslado uživali bajno poletno noč, o kateri pravi kmetijski rek: O svetem Vidu — se skozi noč vidi. Tako dolg in lučij bogat je namreč Vidov dan. Letos pa smo zaskrbljeni poslušali neugnanjo šumečo pesem dežja.

Alojz Drmelj †

Iz Zagreba je prišlo žalostno poročilo, da je v eni tamkajšnjih bolnišnic 5. t. m. podlezel dolgotrajni hudi bolezní bivši narodni poslanec gosp. Alojz Drmelj. Slučaj usode je nanesel, da je odšel v večnost isti dan kakor v Ljubljani njegov ožji rojak ter osebni in politični prijatelj dr. Janko Rajar. Kakor ta je tudi Drmelj pripadal starejši generaciji javnih delavcev in borcev za kmetijske koristi na našem podeželju.

Pokojni Alojz Drmelj je bil med najpoglednejšimi osebami na Dolenjskem. Iz-hajal je iz stare in daleč naokrog znane Drmeljeve rodbine v Boštanju, ki je slovela po svojem vzornem gospodarstvu. Je bil končan ljudsko šolo, ga je njegov oče, ki ga je bil namenil za svojega naslednika na posestvu, poslal najprej na dvoletno kmetijsko šolo na Grmu pri Novem mestu, nato pa še na kmetijsko šolo v št. Mihaelu na Tirolskem in na vinarško šolo Klosterneburg pri Dunaju. Poleg splošne kmetijske naobrazbe si je v svojim šolanjem pridobil zlasti dragoceno znanja iz sadjarstva in vinogradništva, ki ga je potem z najboljšim uspehom uporabljal na svojem posestvu in v vsej okolici. Ko je stare vinograde uničila trtna us, je bil med prvimi pionirji novega vinogradništva, s katerim so bili obnovljeni naši dolenjski vinogradi. Prav tako so bili splošno znani Drmeljevi sadovnjaki, njih-ov vpliv je pripomogel, da se je tudi sad-jarstvo močno razširilo in dvignilo v vsej okolici.

Pri takem njegovem udejstvovanju ni čudno, da so Drmelja že v mladih letih

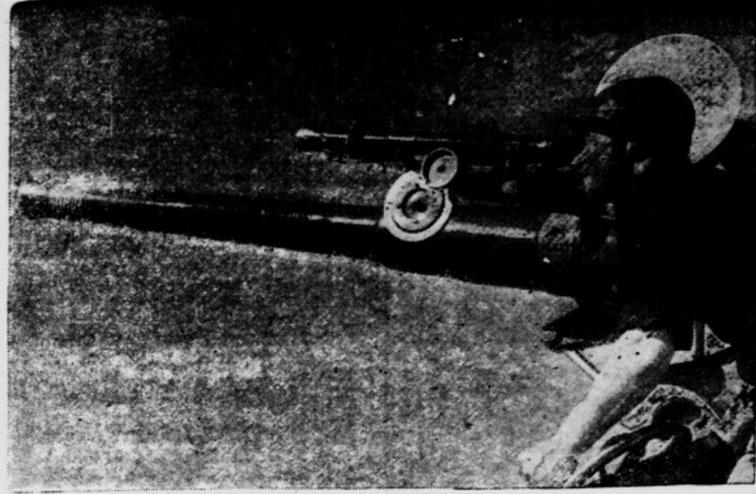
začeli klicati v razna zastopstva, v kate-rih je šlo za kmečke koristi. Skoraj vse življenje je bil član domačega občinskega odbora in dolga leta župan. Vodilno je so-deloval pri vseh pomembnejših združenj svojega okolisa. Večkrat je bil izvoljen tudi za narodnega poslanca. Gostoljubnost njegove hiše, kremenitost njegovega zna-čaja, njegova dovtipnost in predvsem nje-govo dobro srce so povzročili, da so ga imeli radi vsi, ki so ga poznali.

Zadnja leta je g. Alojz Drmelj preživel v Zagrebu, kjer ga je sedaj dohitela smrt. Res je dočakal skoraj 67 let vendar bodo vsi znanci občutili njegovo smrt kot mogo- prezgodnjo. Pokopan je bil 7. t. m. na zagrebškem Mirogoju. Naj mu bo ohranjen trajen hvaležen spomin!

Maturanti klasične gimnazije v „Kraju Ojdi-pu“

Po lepi tradiciji so se maturanti klasi-čne gimnazije tudi letos poslovali z gleda-liško predstavo. Izbrali so si krasno klasi-čno delo, v katerem so lahko močno izra-zili in pokazali svoje igralske in govorne sposobnosti. Sofoklejev »Kralj Oidipus« je v skromnem, toda posrečeno prirejenem okviru frančiškanskega odra pa v melo-dioznem in sočnem Sovrétovem prevodu dvakrat navdušil občinstvo, ki je bilo pri obeh predstavah združeno v prijetni har-moniji, v stari ljubezni do klasične gimna-zije in do vseh lepot, ki jih ta zavod za-jema iz davnine in jih leto za letom pre-naša v mlada pokolenja.

O umetnihi sami seveda ne bomo raz-pravljali, saj nas je pri predstavi pred-vestem zanimalo, kako bodo mladi igralci kos svojim nalogam in še prav posebno, v kolikšni meri se jim bo posrečilo v govoru razodevati lepoto Sovrétove sloven-ščine. V obojnem pogledu so dali časten sad talenta in truda. V težavni vlogi Oj-dipa je po postavi, igri in govoru zelo pre-pričljivo nastopil L. par. Gdnca. Tr-danova v vlogi Jokaste je bila prikup-na, umerjena v igri in govoru. Tumpelj v vlogi Kreona je glasovno nekoliko šib-kejši od drugih, toda v igri prav močno uravnovešen in zrel. Slokar, vodja zbor-a, ki mu je dano manj priložnosti za igro, pa se je uveljavil vprav s svojim zvočnim glasom in razločnim govorom. Zbor je bil zadosti številen in lepo vigran. Rehberger kot Teiresias. Bračko kot sel iz Korinta in Vrhovce v vlogi pastirja so predstavili tri zanimive like, ki so telesno nekoliko šibkejši od ostalih, toda so v besedi in igri izpričevali z ostalimi tisto prikupno in res-no vneto, ki jo je vse občinstvo toplo občutilo in je prav po njej predstavo v

Ponovne sovražne letalske akcije na italijanskem ozemlju odbija vro protiletalsko topništvo, ki zadaja sovražniku vsak dan občutne izgube

Spodnja Štajerska

Odklivanja. Prostovoljec pri oddelku SS Hermann Schauer z Rečice v Gornji Savinjski dolini je bil odklivan z železnim križcem 2. stopnje, višji živinozdravnik Edvard Rezač pa z vojnim zaslužnim križcem 1. stopnje z meči.

90letnico je p-aznoval v Gornji Radgoni posestnik Anton Trummer. Tudi v visoki starosti je še navdušen lovec.

Potoka. V soboto sta se v Celju poročila Karel Skoberne in gđ. Elza Frings. Poročka je bila svečana. Ženin je lastnik mnogih hotelov »Pri Zamorcuc, nevesta pa je iz stare celjske družine Fanninge-jeve, iz katere je izšlo še več častnikov.

V Škalskem rudniku pri Velenju se je proizvodnja, kakor poročajo mariborski dnevnik, postopno zvišala. Da bi se prepričal o napredku in zadnjih dveh letih, se je celjski okrožni načelnik Dorfmeister pripeljal v Škale na obisk. Zahvalil se je obratovodji, ki se trudi, da bi rudnik spravi-l na sodobno stopnjo tehnike. Predvsem se briga za varjenje, ki jih poučuje izku-šen strokovnjak.

Škofja vas pri Celju — pravi mariborski dnevnik — se je najbolj izkazala v vsem celjskem okrožju pri zbirki starih čevljev in ostankov blaga. Ni še mogoče podro-bneje poročati o uspehih v posameznih kra-jih, ker zbirka še ni zaključena, vendar je Škofja vas doslej dosegla največji uspeh. Gledališki prostovoljec v Ptujju so upri-zorili kmečko burko »Sedmi deček«. Gleda-lišče je bilo razprodano.

V Zalcu so nedavno uprizorili gledališki prostovoljeci opereto »Graf Georgij«. Pred-stava je bila v kinu. Režiral je Rudolf Hrovat, glasbo pa je vodil Jožef Schaban. Pevec so se dobro obnesli.

Tudi v Št. Lovrencu na Pohorju so usta-novili družino gledaliških prostovoljcev. V soboto, 12. t. m., bo prva predstava. Prizori-li bodo Denglovo kmečko burko »Smrkavec«, ki jo bodo v ponedeljek po-novili. — V Svecini pri Mariboru je pa v soboto gostoval ljudski oder iz Gradca z Bauerjevo burko »Tolažnik vdov«.

Ljudski koncert v Celju, prirejen v so-boto zvečer, je bil dobro obiskan. Vodil ga je ravnatelj Glasbene šole Gustav Müller, ki ga cenijo kot glasbenega dediča pokoj-nega dr. Fritza Zangergerja. Sodelovali so: mestni simfonični orkester, pevka Hedi Hinkerjeva in moški pevski zbor, ki je bil posebno burno pozdravljen. Darovanega je bilo mnogo cvetja.

V Smartnem v Rožni dočini so priredili vauško popoldne. Prišli so tudi gostje iz Celja. Vauščani so darovali jedi in pijače. Domači črneli pa je skrbel za zabavo. Z Rdeči križ so nabrali 1700 mark.

Pomorsko predavanje v Mariboru. V so-boto je v Götzovi dvorani predaval pomor-ski kapitan Reichardt o sedanjem stra-teskem stanju na morju. Predvaljal je za-nimive slike in skice o tem, kako ogra-žajo nemške podmornice angleške življenjske šile. Večer je bil zaključeno s filmom »Z nemško pomožno križarko na borbeni vožnji«.

Smrtna nesreča dveh otrok. V petek se je primerila v Št. Ilju v Slovenskih gori-

celoti sprejelo z zadovoljstvom in prizna-njem. Vsi nastopajoči so znali vloge na pamet. Združilo se je lepo s koristnim: čisti dobiček obeh predstav je bil poklonjen Dijaškemu podpornemu društvu.

cah nesreča, ki je ugonobila življenje dveh poldoraslih deklet. Enajstletni solarki Ma-rija Danko in Roza Fleischerjeva sta ho-teli čez progó. V smeri od Gradca proti Mariboru je tisti čas hitel tovorni vlak. Dekletci sta čakali za pregrajo. Ko je bil poslednji vagon mimo, sta skočili na pro-gó. Pri tem pa siroti nista vedeli, da po drugem tiru hiti od nasprotne strani loko-motiva, ki je obe dekletci podrla. Obe sta ob udarcu na tla dobili tako hude po-skodbe na glavi, da sta kmalu nato izdih-nili. Huda nesreča je zbudila daleč na-okrog globoko obžalovanje.

Ogromna večina oglaševalcev se obrača na „Jutrov“ oglasni oddelek!

Iz Hrvatske

Pregnanci se vračajo na svoje domove. Iz Banja Luke poročajo, da je v začetku tedna zapustila mesto spet večja skupina pregnancev, ki se vračajo na svoje domove. Povratniki so preskrbljeni s hrano in so jih po železnici pripeljali do Bosanske Krupe, od tam naprej pa s tovornimi avto-mobili do domačih vasi. V krajih okoli Grmeča je spet zavladal red in državni uradi redno poslujejo.

Hrvatski letalci so sestrelili 29 ruskih letal. Hrvatski dopisni urad poroča, da so v ogrorčenih zračnih bitkah na vzhodnem bojišču letalci hrvatskega lovškega krdela sestrelili 29 sovražnih letal.

Novo dobave živil Nemčije. HDU poroča iz Zagreba, da bo Nemčija v najkrajšem času poslala na Hrvatsko 18.350 ton žita, oziroma odgovarjajočo količino krušne moke. Razen tega bo Nemčija uvozila na Hrvatsko še 5.000 ton krompirja in 2.500 ton slakorja.

Italijanski zgodovinar v Zagrebu. Pred dnevi je prisel v Zagreb zgodovinar in akademik Gioacchino Volpe. Imel je na Zavodu za italijansko kulturo zaključno predavanje v tem šolskem letu, in sicer o Savojski hiši, ki je ena najstarejših dinastij v Evropi.

V borbi z odmetniki je padel ustaški nad-poročnik Pero Konjacija. Pokopali so ga 11. t. m. na pokopališču na Mirogoju. — Na-dalje je umrli letalski vodnik in diplomira-ni pilot Djuro Pristarič.

Mestno zagrebško kopališče na Savi je bilo odprto na binkoštno soboto, kopalci pa so začeli zahajati vanj že v začetku maja. Mestna občina je določila za vstopnino iste cene kakor lani, in sicer 10 kun za rodbinsko kabino in 5 kun za 3 ure kopanja in shrambo obleke v skupni slačnici. Hr-vatski listi pa opozarjajo obiskovalce ko-pališča na možnost povišanja vstopnine.

Povratek papeževnega legata. Pred bin-koštnimi prazniki se je vrnil iz Rima v Zagreb papežev legat Giuseppe Ramiro Marconi, ki se je tri tedne mudil v svoji opatiji Montevergine.

Nov predmet na katedri mednarodnega prava. Hrvatski listi poročajo, da je bil nedavno uveden v okviru katedre med-narodnega javnega prava na zagrebškem vseučilišču nov predmet »Nezavisna država Hrvatska v mednarodnem pravu«. Preda-vanje so poveril dr. Tihomilu Drezgi, na-čelniku pravnega oddelka ministrstva za-nanjih poslov.

KULTURNI PREGLED

Gradnikova „Moderna španska lirika“

Bibliofilska založba (»Umetnost«) v Ljubljani je pravkar izdala lepo opremljeno knjigo »Moderna španska lirika«, novo pesniško delo enega izmed vodilnih slovenskih poetov Alojza Gradnikova (128 str. 15 ilustracij Mihe Maleša, uvod B. Borka). Po Gradnikovih prevodih kitaj-skih pesnikov, Rabindranata Tagoreja in sonetov Elizabete Barret-Browningove, po njegovih obsežni in v naši prevodni knji-ževnosti kar edinstveni »Italijanski liriki«, da ne omenjamo drugih proznih in dram-at-skih prevodov, pomeni ta izbor španske poezije razširjenje pesnikovih pogledov v malo znani svet španske duhovne kulture, hkrati pa tudi razširjenje »geografskega obzorja« slovenske poezije.

Španski pesniki so bili pri nas malo znani in Gradnikova knjiga bi celo v ve-čem kulturnem krogu nego je naš, po-menila odkritje. Nekako pred desetimi leti je mogel dr. Anton Debeljak v »Jutrovih« stolpcih naštetí tistih nekaj prevodov in člankov, kar jih je pri nas posedovalo du-hovne stike s starim in častitljivim svetom španske slovtstvene kulture. Pozneje se je bilanca nekoliko povečala; tako smo dobili v celotnem prevodu Stanka Lebna »špan-sko narodno sv. pismo«, Cervantesovega »Bistroumnega plemiča Don Kihota iz Manče«, zadnja leta so nam prinesla z ju-žnoameriške veje španskega slovstva Huga Wasta »Zlato večnega juda« v prevodu Mirka Javornika, v revijalni izdaji (»Dom in svet«) pa J. Modra prevod Caldero-vega »Velikega odra sveta«. Bilanca nika-kor ni popolna, zakaj treba jo je izpopolniti še s članki in prevodi po listih in revijah, vendar bi tudi izpopolnjena izkazovala do-kaj skromno zanimanje za španski du-

hovni svet, ki mu moramo pridružiti Ja-vornikovo, pri nas edinstveno pozno-rnost nasproti Kataloncem in dr. Antona Debeljaka razgledanost po portugalski kulturi.

Dr. Gradnika stik s špansko poezijo ni sicer nov (že pred leti je objavil v LZ ne-katere prevode iz španske lirike), toda največji del gradiva, ki je dalo zdaj prvo slovensko antologijo španske lirike, mu je dozorel prejšnjo zimo, v mesecih, ko je pilil starejši prevod D'Annunzieve dram-at-

Dr. Alojz Gradnik

ske pesnitve »Jorijeva hči« in prevedel vse pomembnejše Leopardijeve pesmi. — Pesem za pesmijo je dobivala slovensko podobo; iskal jih je po raznih španskih antologijah in po samostojnih zbirkah, ko-liker so dostopne v Ljubljani. Izbor pesni-kov in njihovih pesmi seveda ni mogel biti tak, kakor bi bil, če bi prevajalcu sta-la na razpolago knjižnica z najboljšimi zbirkami sodobne španske poezije. Vzlic temu je mogel ugovoriti pisec uvoda, da šteje reprezentativna antologija moderne španske lirike, Gerarda Diega »Poesia española«, samo šest imen več in da nudi Gradnikova zbirka vzlic omejitvi izbora »zadosten prerez sodobne španske lirčne tvornosti«. V naših razmerah, kjer je špan-ska literatura še vedno neke vrste »špan-ska vas«, je tako obširen izbor najsutil-nejših sadov slovtstvenega stvarjanja dej-nej, ki bi v normalnih razmerah vzbudilo pozornost in odmeve v sami Španiji.

V knjigi so zastopani: Miguel De Una-muno, znan tudi kot filozof in pripoved-nik, dva največja pesnika sodobne Španije, Antonio Machado in Juan Ramon Jimenez, prvi s 25, in drugi z 22. pesmimi, dalje Pedro Salinas, Gerardo Diego, Federico Garcia Lorca, Luis Cernuda, Jorge Guilleu, te slednjič Fernando Villalón, Rafael Villanova in Josefina De la Torre. Enajst raznih pesniških individualnosti, ki se razločujejo med seboj po generacijskih in stilnih razlikah: od simbolističnega novoromantika Machade ali refleksivnega, nekoliko patetičnega Miguela de Unamu-na vodi pot k španskim oblikovalcem tiste magične poezije, ki ima svoje mojstre v Mallarméju Rimbaudu in Apolinairu in od tod k pesnikom, ki bi jih označili po italijanskem vzorcu za hermetike in ki predstavljajo najmodernejši in v jedru le malo španski pesniški izraz.

Dobro je, da je težišče izbora v poeziji Antonia Machada in Juana Ramona Jime-

neza, v »juni simbolistični, čustveno topli in špansko svojstveni drobni liriki, med-tem ko so pesniki zadnjega desetletja za-stopani z bolj pičlimi, čeprav značilnimi primeri. V tem pogledu moramo pritr-diti razločevanju Enrica Thoveza med »poesia di sostanza« in »poesia di forma«, izmed katerih izgubljaja štednja pri prevajanju v druge jezike skoraj sleherni učinkovitost. In prav najnovejša hermetično zaprta poezija je zmanjšala substancionalno vse-bino na najmanjše, večidel na neizrazljivo občutje, zato pa je dosegla rahle odtenske forme, ki je ni moč nikdar polnovredno prenesti v drug jezik. Španska sodobna poezija se je razvijala pod močnimi vplivi parisiških pesniških šol in delno italijanske poezije 20. stoletja, zato kaže v velikem delu tisto prevladovanje forme nad vse-bino in tisto težnjo po čisti poeziji, ki je bila v slovenski liriki vedno osamljen in nezakorenjen pesniški eksperiment.

Pesnik Alojz Gradnik se je polotil slo-venitve španskih pesmi z veliko prevajal-sko izkušnostjo in s tistim svojim tankim pesniškim čutom ki bi brez njega noben prevajalec ne mogel obvladati krhkih, sub-tilnih in metaforično zelo subjektivnih primerov sodobnega španskega liričnega čutenja. Če je bilo z ene strani delo ne-koliko olajšano s tem, da so mnoge pesmi v izvirniki nerimane, so na drugi strani isti stihni utեսnjeni in težko dostopni zbog svoje tanko občutene simbolike, pojmov-nih in čustveno-izraznih okrajšav in jezi-kovno-muzikalnega ritma, zgrajenega po-nekod na barvnem poudarku posameznih vokalov. Prevajanje take lirike v jezik, ki je s svojimi poetičnimi izrazi ostal v tes-nejši bližini substancionalnosti, je močno težavna naloga, in primerjava z izviri-nikom nam lahko pokaže, koliko srečnih rešitev je obrodil trud pesnika Gradnika. Med posebno značilne primere Gradniko-ve slovenitve španskih pesmi štejemo prvo

De Unamunovo pesem (O rad bi jaz umrl z odprtimi očmi), Machadoovo poslanico Jo-séju Mariji Palacio, Velikonočno vstajenje in Sorijska polja, dalje iz Jimenezove poe-zije, ki je zastopana pretežno z drobno liriko, Ljubezem in Poslednje potovanje, potem Lórcovo toliko prevajano in v svoji zeleni lepoti tako skrivnostno »Mesečno romanco«, njegovo »Nezvesto ženo« in no-stalgično pesem o Cordobi »Vitezova pe-sem«. Tla in še nekatere druge pesmi so nam bliže zaradi svoje španske barve ali neposredno učinkujoče pesniške vsebine; mnogo krasnih pesniških izrazov pa sre-čujemo v tisti drobni liriki, ki je vtisnila prevladujoči značaj vsemu izboru, tistim »petits riens«, ki pa vendar izzevevalo v dojemljivem duhu z akordom prave poezije.

Miha Maleš, ki se je kot ilustrator uveljavil že v vrsti knjig, je opremil »Mo-derno špansko liriko« z risbami, reprodu-ciranimi na posebnih straneh med pesmi-mi. Če je bilo na pr. pri njegovih znanih ilustracijah »Maja« mogoče misliti na stil-nob nesorazmerje med romantično poezijo in nadrealistično risbo, se v tem primeru prilaga Maleševa slikarska koncepcija sa-memu stilu te poezije, njeni nadrealni, mi-stični in sanjski duhovni atmosferi, njenim simbolom in prividom. Tako so Maleševe risbe zrasle iz istega inspiracijskega sveta kakor same pesmi in prav kakor le-te samo naznačujejo doživljajske in čustveno-vizionarne podobe, umikajoč se jasnim stvarnega življenja. Risbe dosežajo s svo-jimi izrazno preprostimi naznačitvami bolj ali manj poetičen učinek in lepo uravno-valjajo splošno estetsko noto te knjige. — Uvod B. Borka označuje v prvem delu razvoj in značaj španskega pesniškega razvoja po l. 1898, v drugem pa predstavlja na kratko posamezne pesnike, ki so zastopani v izboru. Knjigo je okusno na-tisnila Narodna tiskarna, platnice so po

Kronika

Letošnji Binkošti v Postumijem jani. Že od leta 1819, je v veljavi navada, da ljudje na binkoštno nedeljo obiščejo Postumijem in njeno podzemsko jamo. Tudi letos je prišlo na ta dan v Postumijem mnogo obiskovalcev od blizu in daleč. Med njimi je bilo posebno mnogo vojakov.

Alda Borelli se je vrnila na gledališki oder. V gledališki Odeon v Milanu se je te dni po večletni odsotnosti pojavila pred občinstvom gledališka igralka Alda Borelli in sicer je nastopila v komediji pisatelja Marca Praga »Zaprta vrata«. Občinstvo je umetnico ob njenem povratku na gledališke deske živahno pozdravljalo.

Jezikovni tečaj za tužce v Rimu. V torek 16. junija so otvorili v Rimu običajni vsakoletni jezikovni tečaj za tužce. V teh tečajih poučuje italijanski jezik, književnost, zgodovino in umetnostno zgodovino. Slušatelji tečajev uživajo razne ugodnosti, med drugim ugodnost polovične vožnje na poti iz domačega kraja v Rim ter pri povratku iz Rima v domači kraj.

Junaška smrt vojaškega kaplana. Italijanski listi poročajo o junakiškem koncu vojaškega kaplana Dona Feliceja Stroppiana iz Piemonta. Tega dušnega pastirja so vojaki divizije »Torino« imenovali svetnika. Don Stroppiana se je prostovoljno javil za vojaško službo, ker je imel samo eno oko. S 158 vojaškim oddelkom in njegovim lazaretom je odšel v Rusijo, kjer je bil podrejen poveljstvu generala Messeja. Od 6. decembra 1941 je vztrajal Don Stroppiana na vzhodnem bojišču, kjer je preživel med vojniki tudi strašno bitko o božiču leta 1941, ko je znašala temperatura 43 stopinj pod ničlo. V oktobru l. 1942, ko je prišlo iz Italije povelje, naj se veterinar z ruske fronte vrnejo v domovino, je Don Stroppiana izjavil, da se mu prav nič ne mudi domov. Dne 16. decembra 1942. je padel zadet od sovražne krogle v trenutku, ko je podeljeval zakramente za umirajočo nekemu vojaku svojega oddelka.

Tragična smrt geometra. Geometer Cesare Gallo je prišel te dni na postajo v Vercelli, da bi se s vlakom odpeljal v Milan. V tistem trenutku je pridiral na postajo vlak in Gallo je v strahu, da ga ne bi zamudil, stekel k tiru ter hotel skočiti v vagon. Vlak ga je odbil in mož je prišel pod kolesje, ki ga je razmesarilo do smrti.

Obuvala brez točk. Korporacijsko ministrstvo v Rimu je izdalo pojasnilo k svojem odloku o prodaji tipizirane in netipizirane obuvice. Pojasnilo pravi, da se obuvalo, ki se prodaja izpod 45 lir za moške ter izpod 30 lir za ženske in otroke, smatra za copate ter je zaradi tega naprodaj brez odrezkov običajnih nakaznic.

Smrt gledališke igralkice Yvonne Hautin. Iz Berna poročajo, da je v nekem samostanu sklenila življenje nekdanja slavna igralka francoske Comedie Yvonne Hautin. V svojem 30. letu, potem ko je dosegla velikanske uspehe na odru, je dala gledališču slovo ter šla med nune, kjer jo je posvetil kardinal Verdier, znani pariški nadškof. Hautinova je nastopila uspešno tudi v vlogah nekaterih D'Annunzijevih dram, ki so jih uprizorili v Franciji.

Smrt priljubljenega neapeljskega igralca. Prošli teden je umrl nenadno smrti v svojem stanovanju znani neapeljski komik Mimi Maggio, oče znanih komikov Benjamina in Enza Maggia. Komika je zdedela kap.

Smrt Ulderika Röhbe. V Triestu je umrl bivši ravnatelj paroplovne družbe Istria-Trieste, Ulderik Röhbe. Pokojnik je bil nekaj časa član mestnega sveta ter tudi član borznega sodišča.

Začetek mladeve v Milanu. Milanski listi poročajo, da se je začela mladeva v mestu in okolici v ponedeljek 14. t. m. Za simbol so postavili inlatilino tuljo na nekem mestnem trgu in ta prizor je privabil mnogo gledalcev.

Vino za mladiče in večjave žita. V italijanskih pokrajinah, kjer se sedaj vrši mladev in čiščenje žita, so dale pristojne oblasti na razpolago za mladiče in večjave poseben obrok vina za pokrepanje pri napornem delu mladeve. Potreba količine vina dobe na razpolago župani pri svojih občinah.

Zrtev hude nesreče. V Milanu je postal žrtev hude nesreče ustanovitelj in ravnatelj milanskih nočnih gasilcev. Ponesrečil se je s svojim vozilom v trenutku, ko je vzel v roke fotografijo nekega člana svoje družine.

Novi grobovi. Po kratki in mučni bolezni je preminil podnadzornik policijskih agentov v pokojju g. Avgust Jerančev. Zaprta soproga, hčerko in drugo sorodstvo. K večnemu počitku ga bodo spremili v četrtek ob pol 17. iz kapelice sv. Petra na Zalah na pokopališče k Sv. Križu. — Za vedno je zapustila svojce vdova po zasebnem uradniku ga. Rozalija Tomčeva, rojena Rovensky. Pogreb blage pokojnice bo v četrtek ob 17. iz kapelice sv. Jakoba na Zalah na pokopališče k Sv. Križu. — Po hudi bolezni je 14. t. m. umrla ga. Marija Mhelečeva. Ravnajo so pokopali večerj popoldne pri Sv. Križu. — Pokojnim naj bo ohranjen blag spomin, svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Literarni večer Mare Tavčarjeve bo drevi 17. t. m. ob 19. uri v franciskanski dvorani. Uvodno besedo bo izpregovoril Vavlar Držaj, nakar bo nastopila Meta Pugljeva, ki je pred dnevi z odličnim uspehom prestala advicijo v Drami. Recitala bo čustvene pesmi, posvečene predvsem materam. Vavlar Držaj bobral »V sveti noči«, Tavčarjeva sama pa »Štiri letne čase«, v katerih opisuje Belo Krajino, kjer je najdlje službovala. Brajni večer bo obogatila gospa prof. Bizjakova s tremi koncertnimi točkami: Cui »Impromptu«, Grieg »Erotika« in Borodin »Nokturno«. Večer bo torej prav pester in zasluži lep obisk.

Glasbena akademija. Na prvi sk'epni produkciji bodo nastopili učenci prof. Dariana, Launa, Ravnika A., Sedibauerja, Slaisa in Škerjanca. Na sporedu so skladatelj: Alfano, Borodin, Bortkiewicz, Corelli, Debussy, Čajkovski, Weber, La'o, Skrjabin, od slovenskih pa S. Premrl (Kvartet v d-duru) in L. M. Škerjanc. Nastop bo 18. t. m. ob 19.15 v veliki filharmonični dvorani. Sporedi po 3 Lire, za dijake 1 Liro so na razpolago občinstvu v Knjižarni Glasbene Matice.

Nedeljska produkcija šole Glasbene Matice, ki je ob enem zadnja produkcija v letošnjem letu, bo imela naslednji spored: najprej bo zapel mladinski zbor tri narodne pesmi v Tomčevi priredbi, in sicer: Vrabčeva, Tri tičice, Prišla je miška; za tem pa tri mladinske zbere s spremljevanjem klavirja, ki jih je zložil P. H. Sattner, in sicer: Sveti Matija, Mica Butica in Kralj Matjaž. Sledita dva nastopa solopencev. Basist Korosec Ladko iz šole ravnatelja Betetta bo zapel Premlov »Memento mori« in Lortzingovo arjo iz opere »Vormisch o rožar«. Pri klavirju Silva Hrašovec. Iz šole prof. Wistinghausove bo nastopila Vidmar Draga ter zapela Lajovečovo pesem o Tkalcu in Pucničjevo arjo Mimi iz opere »La Boheme«; pri klavirju Marta Bizjak. Sledil bo nastop šolskega zbora, in sicer najprej kot ženski zbor s spremljevanjem klavirja ter bo zapel šantlovega Ribiča in Malo predico, nato pa kot mešan zbor

Magd na svetu veliko, Lorenzov pa vendarle malo. Lorenzov z nekakim »razsvetljenim« egoizmom, ki si ne išče zadostitve v priležnih, marveč v delu, v življenjski borbi. Violevo igro, ki obsega tri dejanja, je prevzel F. K. in režiral prof. O. Šest. Obiskovalca Riccijev predstave se je nudila prilika zanimive primerjave med režijo in koncepcijo posameznih vlog. Kot značilno razliko bi mogel omeniti predvsem drugačno tempo vprizoritve in čustvenostjo. Človeški topljivo zasnovano nasmeh vlog v naši domači vprizoritvi. Tako je predvsem stopila v ospredje ga. Šaričeva kot Magda. To izkušeno tankočutno in tako inteligentno kakor kulturno igralko vidimo le redko na odru, kar je gotovo kvaliteta izguba v umetniški bilanci sezone. Šaričeva igra Magdo z očitno subtilnostjo in jo stori proti naši razumski volji simpatično. Za razliko od Eve Magni jo je dala z večjimi psihološkimi odtenki, z očitnejšim vživetjem v njeno žensko naturo. Joška Kovičeva Lorenzovo je bil v nekaterih tonih drugačen od Riccijevga. — Medtem ko je italijanski umetnik dosegel okrajnima nestvarno polnost v prikazovanju mirnega, do kraja uravnovešenega človeka, ki mu ne more do živega noben konflikt z okoljem, je Kovičev odvetnik bližji našemu pojmovanju: človek, ki vsaj z nekaterimi gestami naznačuje notranji konflikt in čigar navidezna ravnodušnost in stvarnost dobiva v interpretaciji našega umetnika večjo verjetnost in naravnostjo podoba. Kovičeva igra se s svojimi psihološkimi poglobljenimi kontrasti dobro prilaga igri Šaričeve. Tretji kot predstavlja Nakrst s svojim Guidom Fiore — učinkovito odigranim značajem ljubimca v zadregi, človeka, ki s primernim uporabi sprejema ponizanje in se skuša brž dvigniti kvišku, ne da bi mogel več spremeniti posledice, ki so nastopile za njegovo ljubezen z dejanjem, katerega je storil. Vprav odlična je Nablocka kot gospa Ferrantova, diskretno in značajno sluge pa ustreza Kosič kot Antonio. Izmed sodelujočih je bila zlasti ga. Šaričeva obdarjena s šopki, vsi pa so bili deležni topljega priznanja občinstva.

Magd na svetu veliko, Lorenzov pa vendarle malo. Lorenzov z nekakim »razsvetljenim« egoizmom, ki si ne išče zadostitve v priležnih, marveč v delu, v življenjski borbi. Violevo igro, ki obsega tri dejanja, je prevzel F. K. in režiral prof. O. Šest. Obiskovalca Riccijev predstave se je nudila prilika zanimive primerjave med režijo in koncepcijo posameznih vlog. Kot značilno razliko bi mogel omeniti predvsem drugačno tempo vprizoritve in čustvenostjo. Človeški topljivo zasnovano nasmeh vlog v naši domači vprizoritvi. Tako je predvsem stopila v ospredje ga. Šaričeva kot Magda. To izkušeno tankočutno in tako inteligentno kakor kulturno igralko vidimo le redko na odru, kar je gotovo kvaliteta izguba v umetniški bilanci sezone. Šaričeva igra Magdo z očitno subtilnostjo in jo stori proti naši razumski volji simpatično. Za razliko od Eve Magni jo je dala z večjimi psihološkimi odtenki, z očitnejšim vživetjem v njeno žensko naturo. Joška Kovičeva Lorenzovo je bil v nekaterih tonih drugačen od Riccijevga. — Medtem ko je italijanski umetnik dosegel okrajnima nestvarno polnost v prikazovanju mirnega, do kraja uravnovešenega človeka, ki mu ne more do živega noben konflikt z okoljem, je Kovičev odvetnik bližji našemu pojmovanju: človek, ki vsaj z nekaterimi gestami naznačuje notranji konflikt in čigar navidezna ravnodušnost in stvarnost dobiva v interpretaciji našega umetnika večjo verjetnost in naravnostjo podoba. Kovičeva igra se s svojimi psihološkimi poglobljenimi kontrasti dobro prilaga igri Šaričeve. Tretji kot predstavlja Nakrst s svojim Guidom Fiore — učinkovito odigranim značajem ljubimca v zadregi, človeka, ki s primernim uporabi sprejema ponizanje in se skuša brž dvigniti kvišku, ne da bi mogel več spremeniti posledice, ki so nastopile za njegovo ljubezen z dejanjem, katerega je storil. Vprav odlična je Nablocka kot gospa Ferrantova, diskretno in značajno sluge pa ustreza Kosič kot Antonio. Izmed sodelujočih je bila zlasti ga. Šaričeva obdarjena s šopki, vsi pa so bili deležni topljega priznanja občinstva.

Magd na svetu veliko, Lorenzov pa vendarle malo. Lorenzov z nekakim »razsvetljenim« egoizmom, ki si ne išče zadostitve v priležnih, marveč v delu, v življenjski borbi. Violevo igro, ki obsega tri dejanja, je prevzel F. K. in režiral prof. O. Šest. Obiskovalca Riccijev predstave se je nudila prilika zanimive primerjave med režijo in koncepcijo posameznih vlog. Kot značilno razliko bi mogel omeniti predvsem drugačno tempo vprizoritve in čustvenostjo. Človeški topljivo zasnovano nasmeh vlog v naši domači vprizoritvi. Tako je predvsem stopila v ospredje ga. Šaričeva kot Magda. To izkušeno tankočutno in tako inteligentno kakor kulturno igralko vidimo le redko na odru, kar je gotovo kvaliteta izguba v umetniški bilanci sezone. Šaričeva igra Magdo z očitno subtilnostjo in jo stori proti naši razumski volji simpatično. Za razliko od Eve Magni jo je dala z večjimi psihološkimi odtenki, z očitnejšim vživetjem v njeno žensko naturo. Joška Kovičeva Lorenzovo je bil v nekaterih tonih drugačen od Riccijevga. — Medtem ko je italijanski umetnik dosegel okrajnima nestvarno polnost v prikazovanju mirnega, do kraja uravnovešenega človeka, ki mu ne more do živega noben konflikt z okoljem, je Kovičev odvetnik bližji našemu pojmovanju: človek, ki vsaj z nekaterimi gestami naznačuje notranji konflikt in čigar navidezna ravnodušnost in stvarnost dobiva v interpretaciji našega umetnika večjo verjetnost in naravnostjo podoba. Kovičeva igra se s svojimi psihološkimi poglobljenimi kontrasti dobro prilaga igri Šaričeve. Tretji kot predstavlja Nakrst s svojim Guidom Fiore — učinkovito odigranim značajem ljubimca v zadregi, človeka, ki s primernim uporabi sprejema ponizanje in se skuša brž dvigniti kvišku, ne da bi mogel več spremeniti posledice, ki so nastopile za njegovo ljubezen z dejanjem, katerega je storil. Vprav odlična je Nablocka kot gospa Ferrantova, diskretno in značajno sluge pa ustreza Kosič kot Antonio. Izmed sodelujočih je bila zlasti ga. Šaričeva obdarjena s šopki, vsi pa so bili deležni topljega priznanja občinstva.

Magd na svetu veliko, Lorenzov pa vendarle malo. Lorenzov z nekakim »razsvetljenim« egoizmom, ki si ne išče zadostitve v priležnih, marveč v delu, v življenjski borbi. Violevo igro, ki obsega tri dejanja, je prevzel F. K. in režiral prof. O. Šest. Obiskovalca Riccijev predstave se je nudila prilika zanimive primerjave med režijo in koncepcijo posameznih vlog. Kot značilno razliko bi mogel omeniti predvsem drugačno tempo vprizoritve in čustvenostjo. Človeški topljivo zasnovano nasmeh vlog v naši domači vprizoritvi. Tako je predvsem stopila v ospredje ga. Šaričeva kot Magda. To izkušeno tankočutno in tako inteligentno kakor kulturno igralko vidimo le redko na odru, kar je gotovo kvaliteta izguba v umetniški bilanci sezone. Šaričeva igra Magdo z očitno subtilnostjo in jo stori proti naši razumski volji simpatično. Za razliko od Eve Magni jo je dala z večjimi psihološkimi odtenki, z očitnejšim vživetjem v njeno žensko naturo. Joška Kovičeva Lorenzovo je bil v nekaterih tonih drugačen od Riccijevga. — Medtem ko je italijanski umetnik dosegel okrajnima nestvarno polnost v prikazovanju mirnega, do kraja uravnovešenega človeka, ki mu ne more do živega noben konflikt z okoljem, je Kovičev odvetnik bližji našemu pojmovanju: človek, ki vsaj z nekaterimi gestami naznačuje notranji konflikt in čigar navidezna ravnodušnost in stvarnost dobiva v interpretaciji našega umetnika večjo verjetnost in naravnostjo podoba. Kovičeva igra se s svojimi psihološkimi poglobljenimi kontrasti dobro prilaga igri Šaričeve. Tretji kot predstavlja Nakrst s svojim Guidom Fiore — učinkovito odigranim značajem ljubimca v zadregi, človeka, ki s primernim uporabi sprejema ponizanje in se skuša brž dvigniti kvišku, ne da bi mogel več spremeniti posledice, ki so nastopile za njegovo ljubezen z dejanjem, katerega je storil. Vprav odlična je Nablocka kot gospa Ferrantova, diskretno in značajno sluge pa ustreza Kosič kot Antonio. Izmed sodelujočih je bila zlasti ga. Šaričeva obdarjena s šopki, vsi pa so bili deležni topljega priznanja občinstva.

Magd na svetu veliko, Lorenzov pa vendarle malo. Lorenzov z nekakim »razsvetljenim« egoizmom, ki si ne išče zadostitve v priležnih, marveč v delu, v življenjski borbi. Violevo igro, ki obsega tri dejanja, je prevzel F. K. in režiral prof. O. Šest. Obiskovalca Riccijev predstave se je nudila prilika zanimive primerjave med režijo in koncepcijo posameznih vlog. Kot značilno razliko bi mogel omeniti predvsem drugačno tempo vprizoritve in čustvenostjo. Človeški topljivo zasnovano nasmeh vlog v naši domači vprizoritvi. Tako je predvsem stopila v ospredje ga. Šaričeva kot Magda. To izkušeno tankočutno in tako inteligentno kakor kulturno igralko vidimo le redko na odru, kar je gotovo kvaliteta izguba v umetniški bilanci sezone. Šaričeva igra Magdo z očitno subtilnostjo in jo stori proti naši razumski volji simpatično. Za razliko od Eve Magni jo je dala z večjimi psihološkimi odtenki, z očitnejšim vživetjem v njeno žensko naturo. Joška Kovičeva Lorenzovo je bil v nekaterih tonih drugačen od Riccijevga. — Medtem ko je italijanski umetnik dosegel okrajnima nestvarno polnost v prikazovanju mirnega, do kraja uravnovešenega človeka, ki mu ne more do živega noben konflikt z okoljem, je Kovičev odvetnik bližji našemu pojmovanju: človek, ki vsaj z nekaterimi gestami naznačuje notranji konflikt in čigar navidezna ravnodušnost in stvarnost dobiva v interpretaciji našega umetnika večjo verjetnost in naravnostjo podoba. Kovičeva igra se s svojimi psihološkimi poglobljenimi kontrasti dobro prilaga igri Šaričeve. Tretji kot predstavlja Nakrst s svojim Guidom Fiore — učinkovito odigranim značajem ljubimca v zadregi, človeka, ki s primernim uporabi sprejema ponizanje in se skuša brž dvigniti kvišku, ne da bi mogel več spremeniti posledice, ki so nastopile za njegovo ljubezen z dejanjem, katerega je storil. Vprav odlična je Nablocka kot gospa Ferrantova, diskretno in značajno sluge pa ustreza Kosič kot Antonio. Izmed sodelujočih je bila zlasti ga. Šaričeva obdarjena s šopki, vsi pa so bili deležni topljega priznanja občinstva.

Magd na svetu veliko, Lorenzov pa vendarle malo. Lorenzov z nekakim »razsvetljenim« egoizmom, ki si ne išče zadostitve v priležnih, marveč v delu, v življenjski borbi. Violevo igro, ki obsega tri dejanja, je prevzel F. K. in režiral prof. O. Šest. Obiskovalca Riccijev predstave se je nudila prilika zanimive primerjave med režijo in koncepcijo posameznih vlog. Kot značilno razliko bi mogel omeniti predvsem drugačno tempo vprizoritve in čustvenostjo. Človeški topljivo zasnovano nasmeh vlog v naši domači vprizoritvi. Tako je predvsem stopila v ospredje ga. Šaričeva kot Magda. To izkušeno tankočutno in tako inteligentno kakor kulturno igralko vidimo le redko na odru, kar je gotovo kvaliteta izguba v umetniški bilanci sezone. Šaričeva igra Magdo z očitno subtilnostjo in jo stori proti naši razumski volji simpatično. Za razliko od Eve Magni jo je dala z večjimi psihološkimi odtenki, z očitnejšim vživetjem v njeno žensko naturo. Joška Kovičeva Lorenzovo je bil v nekaterih tonih drugačen od Riccijevga. — Medtem ko je italijanski umetnik dosegel okrajnima nestvarno polnost v prikazovanju mirnega, do kraja uravnovešenega človeka, ki mu ne more do živega noben konflikt z okoljem, je Kovičev odvetnik bližji našemu pojmovanju: človek, ki vsaj z nekaterimi gestami naznačuje notranji konflikt in čigar navidezna ravnodušnost in stvarnost dobiva v interpretaciji našega umetnika večjo verjetnost in naravnostjo podoba. Kovičeva igra se s svojimi psihološkimi poglobljenimi kontrasti dobro prilaga igri Šaričeve. Tretji kot predstavlja Nakrst s svojim Guidom Fiore — učinkovito odigranim značajem ljubimca v zadregi, človeka, ki s primernim uporabi sprejema ponizanje in se skuša brž dvigniti kvišku, ne da bi mogel več spremeniti posledice, ki so nastopile za njegovo ljubezen z dejanjem, katerega je storil. Vprav odlična je Nablocka kot gospa Ferrantova, diskretno in značajno sluge pa ustreza Kosič kot Antonio. Izmed sodelujočih je bila zlasti ga. Šaričeva obdarjena s šopki, vsi pa so bili deležni topljega priznanja občinstva.

Magd na svetu veliko, Lorenzov pa vendarle malo. Lorenzov z nekakim »razsvetljenim« egoizmom, ki si ne išče zadostitve v priležnih, marveč v delu, v življenjski borbi. Violevo igro, ki obsega tri dejanja, je prevzel F. K. in režiral prof. O. Šest. Obiskovalca Riccijev predstave se je nudila prilika zanimive primerjave med režijo in koncepcijo posameznih vlog. Kot značilno razliko bi mogel omeniti predvsem drugačno tempo vprizoritve in čustvenostjo. Človeški topljivo zasnovano nasmeh vlog v naši domači vprizoritvi. Tako je predvsem stopila v ospredje ga. Šaričeva kot Magda. To izkušeno tankočutno in tako inteligentno kakor kulturno igralko vidimo le redko na odru, kar je gotovo kvaliteta izguba v umetniški bilanci sezone. Šaričeva igra Magdo z očitno subtilnostjo in jo stori proti naši razumski volji simpatično. Za razliko od Eve Magni jo je dala z večjimi psihološkimi odtenki, z očitnejšim vživetjem v njeno žensko naturo. Joška Kovičeva Lorenzovo je bil v nekaterih tonih drugačen od Riccijevga. — Medtem ko je italijanski umetnik dosegel okrajnima nestvarno polnost v prikazovanju mirnega, do kraja uravnovešenega človeka, ki mu ne more do živega noben konflikt z okoljem, je Kovičev odvetnik bližji našemu pojmovanju: človek, ki vsaj z nekaterimi gestami naznačuje notranji konflikt in čigar navidezna ravnodušnost in stvarnost dobiva v interpretaciji našega umetnika večjo verjetnost in naravnostjo podoba. Kovičeva igra se s svojimi psihološkimi poglobljenimi kontrasti dobro prilaga igri Šaričeve. Tretji kot predstavlja Nakrst s svojim Guidom Fiore — učinkovito odigranim značajem ljubimca v zadregi, človeka, ki s primernim uporabi sprejema ponizanje in se skuša brž dvigniti kvišku, ne da bi mogel več spremeniti posledice, ki so nastopile za njegovo ljubezen z dejanjem, katerega je storil. Vprav odlična je Nablocka kot gospa Ferrantova, diskretno in značajno sluge pa ustreza Kosič kot Antonio. Izmed sodelujočih je bila zlasti ga. Šaričeva obdarjena s šopki, vsi pa so bili deležni topljega priznanja občinstva.

Magd na svetu veliko, Lorenzov pa vendarle malo. Lorenzov z nekakim »razsvetljenim« egoizmom, ki si ne išče zadostitve v priležnih, marveč v delu, v življenjski borbi. Violevo igro, ki obsega tri dejanja, je prevzel F. K. in režiral prof. O. Šest. Obiskovalca Riccijev predstave se je nudila prilika zanimive primerjave med režijo in koncepcijo posameznih vlog. Kot značilno razliko bi mogel omeniti predvsem drugačno tempo vprizoritve in čustvenostjo. Človeški topljivo zasnovano nasmeh vlog v naši domači vprizoritvi. Tako je predvsem stopila v ospredje ga. Šaričeva kot Magda. To izkušeno tankočutno in tako inteligentno kakor kulturno igralko vidimo le redko na odru, kar je gotovo kvaliteta izguba v umetniški bilanci sezone. Šaričeva igra Magdo z očitno subtilnostjo in jo stori proti naši razumski volji simpatično. Za razliko od Eve Magni jo je dala z večjimi psihološkimi odtenki, z očitnejšim vživetjem v njeno žensko naturo. Joška Kovičeva Lorenzovo je bil v nekaterih tonih drugačen od Riccijevga. — Medtem ko je italijanski umetnik dosegel okrajnima nestvarno polnost v prikazovanju mirnega, do kraja uravnovešenega človeka, ki mu ne more do živega noben konflikt z okoljem, je Kovičev odvetnik bližji našemu pojmovanju: človek, ki vsaj z nekaterimi gestami naznačuje notranji konflikt in čigar navidezna ravnodušnost in stvarnost dobiva v interpretaciji našega umetnika večjo verjetnost in naravnostjo podoba. Kovičeva igra se s svojimi psihološkimi poglobljenimi kontrasti dobro prilaga igri Šaričeve. Tretji kot predstavlja Nakrst s svojim Guidom Fiore — učinkovito odigranim značajem ljubimca v zadregi, človeka, ki s primernim uporabi sprejema ponizanje in se skuša brž dvigniti kvišku, ne da bi mogel več spremeniti posledice, ki so nastopile za njegovo ljubezen z dejanjem, katerega je storil. Vprav odlična je Nablocka kot gospa Ferrantova, diskretno in značajno sluge pa ustreza Kosič kot Antonio. Izmed sodelujočih je bila zlasti ga. Šaričeva obdarjena s šopki, vsi pa so bili deležni topljega priznanja občinstva.

Magd na svetu veliko, Lorenzov pa vendarle malo. Lorenzov z nekakim »razsvetljenim« egoizmom, ki si ne išče zadostitve v priležnih, marveč v delu, v življenjski borbi. Violevo igro, ki obsega tri dejanja, je prevzel F. K. in režiral prof. O. Šest. Obiskovalca Riccijev predstave se je nudila prilika zanimive primerjave med režijo in koncepcijo posameznih vlog. Kot značilno razliko bi mogel omeniti predvsem drugačno tempo vprizoritve in čustvenostjo. Človeški topljivo zasnovano nasmeh vlog v naši domači vprizoritvi. Tako je predvsem stopila v ospredje ga. Šaričeva kot Magda. To izkušeno tankočutno in tako inteligentno kakor kulturno igralko vidimo le redko na odru, kar je gotovo kvaliteta izguba v umetniški bilanci sezone. Šaričeva igra Magdo z očitno subtilnostjo in jo stori proti naši razumski volji simpatično. Za razliko od Eve Magni jo je dala z večjimi psihološkimi odtenki, z očitnejšim vživetjem v njeno žensko naturo. Joška Kovičeva Lorenzovo je bil v nekaterih tonih drugačen od Riccijevga. — Medtem ko je italijanski umetnik dosegel okrajnima nestvarno polnost v prikazovanju mirnega, do kraja uravnovešenega človeka, ki mu ne more do živega noben konflikt z okoljem, je Kovičev odvetnik bližji našemu pojmovanju: človek, ki vsaj z nekaterimi gestami naznačuje notranji konflikt in čigar navidezna ravnodušnost in stvarnost dobiva v interpretaciji našega umetnika večjo verjetnost in naravnostjo podoba. Kovičeva igra se s svojimi psihološkimi poglobljenimi kontrasti dobro prilaga igri Šaričeve. Tretji kot predstavlja Nakrst s svojim Guidom Fiore — učinkovito odigranim značajem ljubimca v zadregi, človeka, ki s primernim uporabi sprejema ponizanje in se skuša brž dvigniti kvišku, ne da bi mogel več spremeniti posledice, ki so nastopile za njegovo ljubezen z dejanjem, katerega je storil. Vprav odlična je Nablocka kot gospa Ferrantova, diskretno in značajno sluge pa ustreza Kosič kot Antonio. Izmed sodelujočih je bila zlasti ga. Šaričeva obdarjena s šopki, vsi pa so bili deležni topljega priznanja občinstva.

Magd na svetu veliko, Lorenzov pa vendarle malo. Lorenzov z nekakim »razsvetljenim« egoizmom, ki si ne išče zadostitve v priležnih, marveč v delu, v življenjski borbi. Violevo igro, ki obsega tri dejanja, je prevzel F. K. in režiral prof. O. Šest. Obiskovalca Riccijev predstave se je nudila prilika zanimive primerjave med režijo in koncepcijo posameznih vlog. Kot značilno razliko bi mogel omeniti predvsem drugačno tempo vprizoritve in čustvenostjo. Človeški topljivo zasnovano nasmeh vlog v naši domači vprizoritvi. Tako je predvsem stopila v ospredje ga. Šaričeva kot Magda. To izkušeno tankočutno in tako inteligentno kakor kulturno igralko vidimo le redko na odru, kar je gotovo kvaliteta izguba v umetniški bilanci sezone. Šaričeva igra Magdo z očitno subtilnostjo in jo stori proti naši razumski volji simpatično. Za razliko od Eve Magni jo je dala z večjimi psihološkimi odtenki, z očitnejšim vživetjem v njeno žensko naturo. Joška Kovičeva Lorenzovo je bil v nekaterih tonih drugačen od Riccijevga. — Medtem ko je italijanski umetnik dosegel okrajnima nestvarno polnost v prikazovanju mirnega, do kraja uravnovešenega človeka, ki mu ne more do živega noben konflikt z okoljem, je Kovičev odvetnik bližji našemu pojmovanju: človek, ki vsaj z nekaterimi gestami naznačuje notranji konflikt in čigar navidezna ravnodušnost in stvarnost dobiva v interpretaciji našega umetnika večjo verjetnost in naravnostjo podoba. Kovičeva igra se s svojimi psihološkimi poglobljenimi kontrasti dobro prilaga igri Šaričeve. Tretji kot predstavlja Nakrst s svojim Guidom Fiore — učinkovito odigranim značajem ljubimca v zadregi, človeka, ki s primernim uporabi sprejema ponizanje in se skuša brž dvigniti kvišku, ne da bi mogel več spremeniti posledice, ki so nastopile za njegovo ljubezen z dejanjem, katerega je storil. Vprav odlična je Nablocka kot gospa Ferrantova, diskretno in značajno sluge pa ustreza Kosič kot Antonio. Izmed sodelujočih je bila zlasti ga. Šaričeva obdarjena s šopki, vsi pa so bili deležni topljega priznanja občinstva.

Magd na svetu veliko, Lorenzov pa vendarle malo. Lorenzov z nekakim »razsvetljenim« egoizmom, ki si ne išče zadostitve v priležnih, marveč v delu, v življenjski borbi. Violevo igro, ki obsega tri dejanja, je prevzel F. K. in režiral prof. O. Šest. Obiskovalca Riccijev predstave se je nudila prilika zanimive primerjave med režijo in koncepcijo posameznih vlog. Kot značilno razliko bi mogel omeniti predvsem drugačno tempo vprizoritve in čustvenostjo. Človeški topljivo zasnovano nasmeh vlog v naši domači vprizoritvi. Tako je predvsem stopila v ospredje ga. Šaričeva kot Magda. To izkušeno tankočutno in tako inteligentno kakor kulturno igralko vidimo le redko na odru, kar je gotovo kvaliteta izguba v umetniški bilanci sezone. Šaričeva igra Magdo z očitno subtilnostjo in jo stori proti naši razumski volji simpatično. Za razliko od Eve Magni jo je dala z večjimi psihološkimi odtenki, z očitnejšim vživetjem v njeno žensko naturo. Joška Kovičeva Lorenzovo je bil v nekaterih tonih drugačen od Riccijevga. — Medtem ko je italijanski umetnik dosegel okrajnima nestvarno polnost v prikazovanju mirnega, do kraja uravnovešenega človeka, ki mu ne more do živega noben konflikt z okoljem, je Kovičev odvetnik bližji našemu pojmovanju: človek, ki vsaj z nekaterimi gestami naznačuje notranji konflikt in čigar navidezna ravnodušnost in stvarnost dobiva v interpretaciji našega umetnika večjo verjetnost in naravnostjo podoba. Kovičeva igra se s svojimi psihološkimi poglobljenimi kontrasti dobro prilaga igri Šaričeve. Tretji kot predstavlja Nakrst s svojim Guidom Fiore — učinkovito odigranim značajem ljubimca v zadregi, človeka, ki s primernim uporabi sprejema ponizanje in se skuša brž dvigniti kvišku, ne da bi mogel več spremeniti posledice, ki so nastopile za njegovo ljubezen z dejanjem, katerega je storil. Vprav odlična je Nablocka kot gospa Ferrantova, diskretno in značajno sluge pa ustreza Kosič kot Antonio. Izmed sodelujočih je bila zlasti ga. Šaričeva obdarjena s šopki, vsi pa so bili deležni topljega priznanja občinstva.

Magd na svetu veliko, Lorenzov pa vendarle malo. Lorenzov z nekakim »razsvetljenim« egoizmom, ki si ne išče zadostitve v priležnih, marveč v delu, v življenjski borbi. Violevo igro, ki obsega tri dejanja, je prevzel F. K. in režiral prof. O. Šest. Obiskovalca Riccijev predstave se je nudila prilika zanimive primerjave med režijo in koncepcijo posameznih vlog. Kot značilno razliko bi mogel omeniti predvsem drugačno tempo vprizoritve in čustvenostjo. Človeški topljivo zasnovano nasmeh vlog v naši domači vprizoritvi. Tako je predvsem stopila v ospredje ga. Šaričeva kot Magda. To izkušeno tankočutno in tako inteligentno kakor kulturno igralko vidimo le redko na odru, kar je gotovo kvaliteta izguba v umetniški bilanci sezone. Šaričeva igra Magdo z očitno subtilnostjo in jo stori proti naši razumski volji simpatično. Za razliko od Eve Magni jo je dala z večjimi psihološkimi odtenki, z očitnejšim vživetjem v njeno žensko naturo. Joška Kovičeva Lorenzovo je bil v nekaterih tonih drugačen od Riccijevga. — Medtem ko je italijanski umetnik dosegel okrajnima nestvarno polnost v prikazovanju mirnega, do kraja uravnovešenega človeka, ki mu ne more do živega noben konflikt z okoljem, je Kovičev odvetnik bližji našemu pojmovanju: človek, ki vsaj z nekaterimi gestami naznačuje notranji konflikt in čigar navidezna ravnodušnost in stvarnost dobiva v interpretaciji našega umetnika večjo verjetnost in naravnostjo podoba. Kovičeva igra se s svojimi psihološkimi poglobljenimi kontrasti dobro prilaga igri Šaričeve. Tretji kot predstavlja Nakrst s svojim Guidom Fiore — učinkovito odigranim značajem ljubimca v zadregi, človeka, ki s primernim uporabi sprejema ponizanje in se skuša brž dvigniti kvišku, ne da bi mogel več spremeniti posledice, ki so nastopile za njegovo ljubezen z dejanjem, katerega je storil. Vprav odlična je Nablocka kot gospa Ferrantova, diskretno in značajno sluge pa ustreza Kosič kot Antonio. Izmed sodelujočih je bila zlasti ga. Šaričeva obdarjena s šopki, vsi pa so bili deležni topljega priznanja občinstva.

Magd na svetu veliko, Lorenzov pa vendarle malo. Lorenzov z nekakim »razsvetljenim« egoizmom, ki si ne išče zadostitve v priležnih, marveč v delu, v življenjski borbi. Violevo igro, ki obsega tri dejanja, je prevzel F. K. in režiral prof. O. Šest. Obiskovalca Riccijev predstave se je nudila prilika zanimive primerjave med režijo in koncepcijo posameznih vlog. Kot značilno razliko bi mogel omeniti predvsem drugačno tempo vprizoritve in čustvenostjo. Človeški topljivo zasnovano nasmeh vlog v naši domači vprizoritvi. Tako je predvsem stopila v ospredje ga. Šaričeva kot Magda. To izkušeno tankočutno in tako inteligentno kakor kulturno igralko vidimo le redko na odru, kar je gotovo kvaliteta izguba v umetniški bilanci sezone. Šaričeva igra Magdo z očitno subtilnostjo in jo stori proti naši razumski volji simpatično. Za razliko od Eve Magni jo je dala z večjimi psihološkimi odtenki, z očitnejšim vživetjem v njeno žensko naturo. Joška Kovičeva Lorenzovo je bil v nekaterih tonih drugačen od Riccijevga. — Medtem ko je italijanski umetnik dosegel okrajnima nestvarno polnost v prikazovanju mirnega, do kraja uravnovešenega človeka, ki mu ne more do živega noben konflikt z okoljem, je Kovičev odvetnik bližji našemu

MODA IN DOM

Moderne dvodelne obleke

O nobeni drugi obleki ne moremo trditi, da vlada neomejeno že nekaj let v modi — z dvodelno obleko pa je tako, da se je nismo naveličale niti ženske niti moda, čeprav bo menda že pet let tega, ko se prvič pojavila na modni spozornici. Kajpada se dvodelna obleka spreminja, kakor se spreminja moda. Včasih je njen kazak kratak in ozek, potem spet dolg in širok, zvončast ali naguban. Le nad vse praktično bistvo dvodelne obleke se ne spreminja, kajti v dejstvu, da je to obleka s posebej izdelanim krilom in posebej izdelanim životom, tiči skrivnost njene priljubljenosti in njenega uspeha. Pri dvodelni obleki bomo ostale torej tudi to poletje! Kako si zamišlja moda moderno dvodelno obleko, je videti na naši skici.

Po jutranjih opravkih

Na trg ali če gremo po raznih opravkih v mesto, si oblečemo najpreprostejšo pral-

no obleko iz živobarvnega ali vzorčastega tvoriva. Docela novi so šivi na krilu, ki jih razmestimo v obliki žarkov in ki dajejo krilu pravo zvončasto širino.

Nasveti

Raztrgane komolce na deški obleki prav lepo zakrpano tako, da izrežemo izpod žepov sukniča ustrezajoči kos tvoriva, ki ga nadomestimo s kakršnokoli podlogo. Ta kos potem vsjemo v raztrgane komolce. Da je zakrpani del tem manj opazen, ga zakrpano s nitkami istega blaga, ki jih lahko izveličemo iz širokih robov na šivih.

Gumijaste galoše čistimo najbolje z vlažno krpo, potem pa jih obrišemo do suhega z mehko krpo. Prav je, če v peto vložimo nekoliko slojev svilenega papirja, ki prepreči, da se ne bi prehitro obrabil tisti del galoše, ob katerega se drgne peta čevlja.

Kuhinjski predpasnik lahko izdelamo iz 80x80 cm velikega štirikotnika tkanine. Spodnji ogel tega štirikotnika odrežemo za žep, zgornji pa zavhnemo in tam izdelamo gumbrico, skozi katero pripnemo predpasnik na obleko. Na obeh straneh priležemo trakove, s katerimi predpasnik zavemo. Ta praktični vojni predpasnik z lahkoto peremo in likamo — glavno pa je, da zanj ne potrebujemo mnogo tvoriva.

Prva dvodelna obleka, ki jo prinašamo, je iz naravnobarvnega platna ali naravnobarvne svile ter ima posebno prište žepce. S svojim preprostim krojem se posebno lepo poda nekoliko debeljšim postavam, ker jih napravi vitke. O drugi vam lahko izdamo, da je narisana po zamisli slavnega pariškega ustvarjalca mode Luciena Lelonga. Je to nova dvodelna obleka z zvončastim krilom — doslej pa smo bile vajene le dvodelnih oblek z ozkim ali nagubanim krilom. Tudi kazak života je zvončasto nabran in učinkuje kakor graciozen volan za pasom. V život je pripet cvetlični vožek, novi pa so kratki rokavi z belimi manseti.

Kazni zaradi prestopkov proti prehranbenim predpisom v Ljubljani

Ljubljana, 16. junija. Kraljeva kvestura v Ljubljani je od 1. do 31. maja t. l. izrekla zaradi prestopkov proti prehranbenim predpisom in zaradi nelojalne spekulacije naslednje kazni:

- zaradi povišanja cen: Maks Sever, trgovec, Ariella Rea 5, 2000 lir globe; Angela Kastelic, gospodinja, Sušica 10, 500 lir globe; Franc Suštar, trgovec, Dolenska cesta 12, 2000 lir globe; Alojz Dolničar, gostilničar, Gradišče 13, 500 lir globe; Ciril Kregar, trgovec, Medvedova 8, 2000 lir globe; Marija Kahne, gostilničarka, Medvedova 8, 1000 lir globe in 10 dni zapore obrata; Vincenc Zalaznik, poslovodja »Konzumne zadruge«, Janševa 7, 1000 lir globe; Ivan Božič, trgovec, Grubarjevo nabrežje 18, 1000 lir globe in 10 dni zapore obrata; Terezija Velkavrh, gostilničarka, Zidovska steza 4, 1500 lir globe in 15 dni zapore obrata; Alojzija Junker, prodajalka, Mala čolnarska 3, 500 lir globe; Anton Kovačič, lastnik mlekarne, Celovška 69, 500 lir globe; Marija Hotko, prodajalka, Mandeljčeva 7, 500 lir globe in 10 dni zapore obrata; Helena Pečovnik, prodajalka, Mandeljčeva 7, 500 lir globe; Terezija Orel, trgovka, Galjeviča 174, 500 lir globe; Marija Kramar, prodajalka, Nove Jarše 9, 300 lir globe; Ivana Planinšek, gospodinja, Mandeljčeva 15, 500 lir globe; Agneza Znidaršič, služkinja, Kopalniška 8, 500 lir globe; Marija Sorgo, gostilničarka, Društvena 34, 1500 lir globe; Marjan Glavnik, trgovec, Pogačarjev trg 1, 1000 lir globe; Franciška Kern, gospodinja, Samova 4, 500 lir globe in 8 dni zapore obrata; Jurij Culberk, trgovec, Kolodvorska 34, 1500 lir globe; Ana Zajc, prodajalka, Krakovska 3, 500 lir globe in 10 dni zapore obrata; Marija Cemažar, gospodinja, Mandeljčeva 4, 500 lir globe; Ivana Brekvar, gospodinja, Mandeljčeva 3, 500 lir globe; Alojzija Čizman, gospodinja, Veliki Stradon 12, 500 lir globe; Uršula Goli, gospodinja, Trnovska 1, 500 lir globe; Marija Goršič, gospodinja, Mikva 2, 300 lir globe; Marija Klauzar, gospodinja, Zbaniškova 12, 500 lir globe; Marija Stresen, trgovka, Trnovska 8, 500 lir globe; Marija Gros, gospodinja, Milčinskega 69, 500 lir globe; Ivana Vehar, gospodinja, Gradaška 12, 500 lir globe; Ivana Novak, gospodinja, Zaloška 175, 500 lir globe.
- zaradi zlorab pri prevozu suhe svinjine, klobas in slanine: Ivana Nadrah, gospodinja, Mali Gaber, 500 lir globe; Franciška Stopar, kmetica, Male Dole 2, 500 lir globe; Franciška Kastelic, kmetica, Male Dole 4, 500 lir globe; Ana Vidic, gospodinja, Kompolje 5, 100 lir globe; Franciška Bregar, gospodinja, Male Konoplje 4, 500 lir globe; Peter Simnic, trgovski zastopnik Železnikarjeva 6, 500 lir globe; Lucija Jeločnik, gospodinja, Dolenska 13, 500 lir globe; Agneza Novak, gospodinja, Frankopanska 11, 500 lir globe; Marija Stepec, šivilja, Celovška 37, 500 lir globe;

zaradi nakupa mesa na črni borzi in priprave mesa na prepovedan dan: Anton Novak, gostilničar, Litjiška 1, 2000 lir globe in 20 dni zapore obrata;

zaradi nakupa in prodaje govedine in svinjine prepovedanega izvora po povišanih cenah: Marija Habjan, gostilničarka, Celovška 41, 3000 lir globe in 30 dni zapore obrata;

zaradi zlorabe prevoza svinjine: Anton Ceglar, železnikar, Gabrje 15, 500 lir globe; Anton Žiberna, železnikar, Vodnikova 10, 500 lir globe;

- zaradi prepovedanega nakupa mesa in mleka: Leopold Polajnar, zasebnik, Sv. Petra cesta 2, je bil ovađen vojaškemu sodišču;
- zaradi zlorabe prevoza govedine: Karl Krušič, delavec, Vicolo Castagneto 69, 500 lir globe;
- zaradi opustitve prijave nakupa prašiča: Albina Pirš, gospodinja, Šišenska 20, 500 lir globe;
- zaradi opustitve prijave nakupa prašiča in zaradi skrivnega zakola: Josipina Ska-

E. I. A. R. — Radio Ljubljana

Parliamo l'italiano

Schema della XIX lezione che verrà tenuta dal prof. dott. Stanko Leben mercoledì, il 26 giugno, ore 19.

Tu natisnjeno besedilo je samo ključ za vse one, ki slede pouku italijanščine po

LEZIONE DICIANNOVESIMA

Comparazione	
alto (così) alto come; (tanto) alto quanto... più alto di (che) meno alto di (che)	il più alto di; altissimo
alta (così) alta come; (tanto) alta quanto... più alta di (che) meno alta di (che)	la più alta di; altissima
alti (così) alti come; (tanto) alti quanto... più alti di (che) meno alti di (che)	i più alti di; altissimi
alte (così) alte come; (tanto) alte quanto... più alte di (che) meno alte di (che)	le più alte di; altissime

NB! — È il più alto di tutti i monti. — È il monte più alto

buono più buono, migliore il più buono, benissimo, ottimo
cattivo più cattivo, peggiore il più cattivo, cattivissimo, pessimo
grande più grande, maggiore il più grande, grandissimo, massimo
piccolo più piccolo, minore il più piccolo, piccolissimo, minimo

Ho aspettato invano più di mezz'ora. — La carne mi piace più del pesce. — È tanto sciocco quanto sgarbato. — Il Belgio è più popolato che la Francia. — Era il meno sciocco tra gli altri. — È il più buono di tutti noi. — Roma è più vasta di Firenze. — È più facile dire che fare. — Era un uomo più vicino ai cinquanta che ai quaranta. — Il diamante è più duro dell'acciaio e del ferro. — Quanto più alti sono i monti, tanto più profonda sono le valli (Più alti sono i monti, e più profonde sono le valli). — Il maggiore dei suoi figliuoli aveva quattro anni più del minore. — La lotta economica fra le nazioni è più spietata della lotta militare fra le nazioni stesse. — In questa guerra l'aviazione ha

cinque anni ... mio fratello. — Il viaggio era ... faticoso ... divertente.

2) Formate il superlativo relativo: Prezioso (platino, metalli). — Forte (bove, animali domestici). — Calda (estate, stagioni). — Bella (sua moglie, quattro sorelle). — Dolce (limone, agrumi). Lungo (febbraio, mesi).

3) Formate il superlativo assoluto: Il mare era tranquillo. — Il rischio era piccolo. — Era una grande proprietà. — Questa è una stoffa fine. — Dietro il villaggio c'era una selva di alti abeti. — La salute è preziosa.

- le, gospodinja, Pohlinova 13, 1000 lir globe; Josip Zorko, mesar, Trnovska 13, 1000 lir globe;
- zaradi kopicenja jabolk: Agneza Stular, trgovka, Ciril-Methodova 37a, je bila ovađena vojaškemu sodišču;
- zaradi kopicenja živil, dr. Karl Zajc, nameščenec, Tržna 7, 2000 lir globe;
- zaradi zaračunanja kruha, ki so ga postregli strankam v količini živilske nakaznice, med obedom po določenih cenah: Julij Guštin, poslovodja restavracije »Slamič« Ariella Rea 6, 1000 lir globe;
- zaradi izročitve odrezkov živilske nakaznice za dobavo določenih količin kruha vnaprej: Franc Kranjc, pek, Na Peči 32, 1000 lir globe in 10 dni zapore obrata; Vera Murgelj, uradnica, Janežičeva 12, 300 lir globe;
- zaradi nakupa racioniranih živil brez živilske nakaznice: Milan Paravanja, učenc. ljudske šole, Nemška 28 je bil ovađen okrajnemu civilnemu komisariatu v Kočevju;
- zaradi prodaje racioniranih živil brez odvzema odrezkov živilske nakaznice: Franciška Kušar, trgovka, Vodnikova 238 je bila prijavljena vojaškemu sodišču;
- zaradi prodaje racioniranih živil z odvzedom odrezkov živilskih nakaznic, ki jih je izdala druga občina: Franc Ažman, trgovec, Tržaška 146, 500 lir globe;
- zaradi nprjave žitne moke: Filip Sibenik, tovarnar, Rožna dolina X/2, 1000 lir globe;
- zaradi prodaje vina po povišanih cenah in brez predpisane fakture: Anton Puntar, trgovec, Logatec, je bil prijavljen okrajnemu civilnemu komisariatu v Ljubljani;
- zaradi razprodaje oblačilnih predmetov: Ferdinand Ambrožič, poslovodja trgovine, Verstovškova 22, 500 lir globe in 60 dni zapore obrata; Drago Mavko, natak, Kolodvorska 18, 2000 lir globe in 30 dni zapora;
- zaradi opustitve prijave čevljev in prodaje čevljev brez osobne izkaznice: Edvin Pauer, trgovec, Zaloška 48, 2000 lir globe;
- zaradi prodaje lesnih izdelkov po neodobrenih cenah: Klodilda Strle, trgovka, Koblarjeva 11, 500 lir globe;
- zaradi izdelovanja in prodaje dežnikov po neodobrenih cenah: Adolf Mikuš, trgovec, Groharjeva 8, 500 lir globe;
- zaradi prodaje otroških vozčikov in tričkljov po neodobrenih cenah: Lavoslav Kováč, poslovodja, Medvedova 3, 1000 lir globe; Leopold Ambrož, mehanik, Podmilščakova 38, 500 lir globe;
- zaradi nerednega vodstva registra: Michael Majcen, gostilničar, Ižanska 3, 1500 lir globe in 15 dni zapore obrata; Amalija Kalc, gostilničarka, Vošnjakova 4, 1500 lir globe in 15 dni zapore obrata;
- zaradi prepovedanega nakupa mila: Valentin Jadrnan, upokojenec, Ariella Rea 14, 500 lir globe;
- zaradi prodaje krtič in čevljev po neodobrenih cenah: Alojz Armič, obrtnik, Campova 12, 1000 lir globe; Anton Simenc, obrtnik, Breg 2, 1000 lir globe; Oskar Ebenspanger, trgovec, Pucinijska 18, 1000 lir globe;
- zaradi trgovske spekulacije in prodaje ržnega blaga po neodobrenih cenah: Mirko Tršan, poslovodja, Mirje 6, 1000 lir globe;
- zaradi uporabe živilskih nakaznic oseb, ki niso živele v družinski skupnosti: Marija Jeran, gospodinja, Ariella Rea 8, 1000 lir globe in 10 dni zapora;
- zaradi nepravilne uporabe živilske nakaznice: Alojzija Gornik, gospodinja, Predjamska 14, 1000 lir globe in 10 dni zapora; Ana Nazor, gostilničarka, Sv. Petra 7, 500 lir globe;
- zaradi prepovedanega trgovanja z živilskimi nakaznicami: Antonika Kredar, prekupčevalka, Križevniška 7, 1000 lir globe in 30 dni zapora.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

ZMOTA Roman

Ferenc Kornendil:

Komaj opazno je zardei; malo je manjkalo, da ni vprašal, ali ni stalo to mnogo denarja. Teško in ravno v zadnji sekundi je požrl te besede.

»Pokaži, prosim te.« Andrej je vzel po eno posnetico in po en dopis. »Da. Črke niso slabe, a ta barva mi ne ugaja, gladka belina je skoraj resnejša, ta slonokoščena barva, to je Aničin pastelni okus, ona je vse to urejevala... S temle imaš tudi nekaj dela; mislim, naj uredi to tvoja tajnica, da ne boš predolgo odlašal.«

Ob zadnji besedi se je zresnil in bežno, kakor slučajno, pogledal v Jankov obraz. »Dodelil sem ti Ilono Szabovo. Doslej je delala v tajništvu, v pravem odseku. Stara, grda, zanesljiva, odlična delavka je in se dobro razume na svoj posel.«

»Stara in grda? Lep svak si mi!« Janko se je zasmel, a čutil je, da zveni v njegovem smehu nekaj mučni, ostri ton.

Tudi Andrej se je zasmel. »Da, fant, ženske, ki delajo, se hitro postarajo in postanejo grde. Kratko malo, Agica je tudi sestavila seznam vseh, ki so ti častitali... tukajje sem ga vzel seboj. Pošljem ti ga. V njem sta dve rubriki, važnejše znanice bosta morala obiskati... da, to je mučna formalnost, a morata se ji podvreči, že v vajnem lastnem interesu. Ostali dobijo dopise. Seveda si morata z Ano še pregledati seznam, Agica je sestavljala obe skupini kar tako po svoji glavi, ali recimo — strogo z rodbinskega stališča. Ako pa bi hotel v njem kaj izpremeniti...«

Utihi se je. Oba sta čutila, da se je glasil ta nedokončani stavek jako slabo, kakor da izkazuje milost, tako kot nekako milostno dovoljenje.

Andrej je pohitel, da bi popravil slab vtis:

»No, to je pač v vsakem oziru vajina stvar... Zdaj pa bi morda začela s predstavljanjem.« Stopil je k drugim vratom sobe in zaklical: »Ilona, prosim vas, ako so že zbrani, naj pridejo noter.«

Skozi nizka, obložena vrata je stopilo nekaj moških in žensk, z obrazi napetimi od slovesnega pričakovanja, z radovednimi pogledi.

»Dobro jutro, gospe in gospodje,« je dejal Andrej in se napol okrenil k Janku: »Gospod doktor Janko Fülöp, novi pravni zastopnik našega podjetja.«

Kratek premolk, nato važno: »Moj svak, kakor gospoda že ve, bo vaš predstavljani na pravnem odseku, ki bo znova organiziran. Dovoli, Jeni, da ti predstavim osebo tvojega oddelka... gospodična Ilona Szabova, tvoja tajnica... gospodična Telkesova... gospodična Vaczyjeva... gospodična Entzlerjeva... gospodična Zollihubrova... Vse dame dobro stenografirajo in pišejo na stroj, vse govori po več jezikov... ako se prav spominjam, je italijanščina materinski jezik gospodične Entzlerjeve.«

»Rojena sem v Trstu,« je dejala črnolasa, bledeča dekle z očali, polaskano, da so ga posebej omenili.

»Da... res, hvala... Tu je dr. Ladislav Lazar, doslej se je bavil z domačo pripravo pravnih sporov... Doktor Stefan Szegedy... izvršuje privilegirane zadeve. Gospod Gyorgy... gospod dr. Levay... gospod Bognar in gospod Vincze... izvršujejo administrativne posle. Prosim, gospe in gospodje, kolegice in kolegi, kakor že veste, boste sodelavci doktorja Fülöpa. Svoje dolžnosti na oddelku že poznate, natančneje pa vam bo razdelil delo dr. Fülöp sam. Živeło delo!«

Janko je podal roko svojim podrejenim, ki so nato odšli iz sobe. Ko sta bila spet sama, ga je Andrej prijel za roko.

Kaj vem, kaj znam?

- 277. Kaj je kenotaf?
- 278. Kateri admiral je padel pri Trafalgarju?
- 279. Kaj pomenj izraz »posthumen«?
- 280. Še nekaj za računarje: Še enkrat številca 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9! S temi števili je podobno kakor v nalogi 272 sestaviti uiomke, ki bodo imeli vrednost 1/8, 1/4, 1/2 in 1/16!

Rešitev nalog 12. t. m.: 273. Grofovska krona ima sedem rogljev. 274. Človek ne more dihati samo s pljuči. Če ustavimo koižno dihanje, umremo. 275. Gilda je junakinja opere »Rigoletto«.

276. Križanka. Vodoravno: 1. petelin, 7. ti, Ti(tan), 8. on, 10. ho, 11. tok, 13. po, 14. red, 16. kol, 17. arena, 18. mir, 19. jod, 21. Ba(trij), 22. Pat, 24. na, Na(trij), 25. ne, 26. re, 27. puštica. Navpično: 2. et, 3. Tit, 4. lok, 5. in, 6. shramba, 9. koledar, 12. obeta, 13. po, 15. dar, 16. kaj, 20. on, 22. peš, 23. tri, 25. nu.

Največja stavba v Španiji Madrid bo prva metropola na svetu, v kateri bodo nastanjena vsa strokovna in upravna ministrstva v enem samem posloppju. Palačo so začeli graditi že pred državljansko vojno na severu največje madridske avenije Castellana. Po vojni se je delo pospešilo in je zdaj zaposlenih okoli 2000 delavcev. Palača je med vojno mnogo trpela zaradi topovskega ognja. V njej so bile tudi vojaške delavnice, skladišča municije in zaklonišča za čete. V novozgrajenem posloppju bodo nastanjena vsa ministrstva razen zunanega in vojnega.

»Preden odideva, se bova malce še porazgovorila, potem pa se ti pomeniš s svojimi ljudmi. Zdaj pa pojdiva, fant, hotel bi, da se seznaniš z vsemi nameščenci. To formalnost morava opraviti. Sicer pa ti ne bo škodovalo, ako spoznaš ljudi, s katerimi boš v bodoče imel opraviti, kajti do neke mere boš morda moral imeti opravka z vsakim. V ostalem so v podjetju sami odlični uradniki, katerih nivo je spoštovanja vreden. Večinoma delajo pri nas že dolga leta. Oče je vedno vedel znamenito izbirati svoje nameščence, pa tudi danes ne vzame v službo navadnega praktikanca, ne da bi ga bil prej osebno preizkusil. Prosim — Odprl je velika oblazinjena vrata, da bi pustil Janka naprej, nato pa je na Jankov namig, ki je dajal njemu prednost, naglo stopil na hodnik.

»Oprostite, pač...« Hodnik se je tu razširil v neke vrste čakalnico. Zlate črke na majhni, črni stekleni ploščici so naznanjale, da je tu pisarna pravnega zastopnika dr. Janka Fülöpa.

»Niso je dali na pravo mesto,« je dejal Andrej in pokazal na ploščico. »Rekel sem že slugi, naj jo pribije na vrata tvoje tajnice. Stranke bodo prihajale k tebi skozi njeno sobo. Sicer bi hotel vsakdo prodati naravnost k tebi, ako tu na hodniku slučajno ne bi sedel nameščenec. No, pojdiva.«

Ob steni je stala miza in nekaj stolov. Cim sta Janko in Andrej stopila na hodnik, se je sluga postavil v pozor. Istočasno sta izza mize vstala neki fant in mlado dekle.

Andrej je pomignil slugi, naj pride k njemu.

»Kaj je? Kakšni ljudje so to?« »Stranka, prosim. Išče gospoda pravnega zastopnika.«

Janko se je začuden ozrl na obe tuji, nekam prestrašeni osebi, Andrej pa je stopil k njima.

»Čakate gospoda doktorja Fülöpa?« »Da, prosim,« je naglo dejala dekle s ponižnim glasom, »iščeva gospoda pravnega zastopnika.«

»Prosim...« vprašujoče se je ozrl na Janka in spet na dekle, »počakati morate, gospodična. Gospod pravni zastopnik je pravkar zaposlen in mislim, da bi bilo bolje, ako bi prišli raje po dvanajsti, ker bo gospod pravni zastopnik nekaj časa drugje zaposlen.«

Janko je čutil, da zdaj velja Andrejev glas tej prestrašeni, slabo oblečeni mladi dvojici, ki je očitno prišla nečesa prosit. Stopil je bliže k obema mladima človekoma.

»Za kaj gre, prosim? Je kaj važnega?« Dekle se je v zadregi ozrlo nanj, nato je s prošnjo za oprostjenje v očeh pogledala Andreja.

»Prosim, ne bi rada po nepotrebnem nadlegovala gospoda pravnega zastopnika... midva sva radi tiste... prišla sva v neki osebni zadevi... saj se ne mudi tako... počakala bova tu na gospoda pravnega zastopnika...«

»No, prav... Sedite,« je rekel Andrej in že je šel dalje. »Kdo pa sta?« se je okrenil k Janku. »Tvoja prajšnja klijenta?«

»Ne poznam ju,« je nekam suho odvrnil Janko.

»No, prav. Naj počakata ali prideta druici. Saj se ne jeziš, kaj ne, moj čas je pač strgo odmerjen. To sem ti hotel še reči, da... O organizaciji tvojega oddelka se bova še pomenila, mislim, da ti je dovolj teh enajst ljudi, ki sem ti jih dodelil. Ako se izkaže, da jih potrebuješ več... Tule, prosim, je tajništvo. Morda bi šel jaz napraj, da ti pokažem pot.«

Lev napadel živinozdravnika Na Kurfürstendamu v Berlinu se je primeril v ondotnem živilskem vrtu nenavaden slučaj. Lev Nero iz Sudana, težak 400 kg, je že nekaj dni kazal znake bolezni. Postal je tako nemiren, da se ni hotel zaupati niti strežaju, ki je imel opraviti z njim zadnjih deset let. Poklicali so živinozdravnika, ki je ugotovil, da leva draži neki abces. Zato je bilo treba izvršiti operacijo. Leva so najprej omamili z opijom pijačo, nato so ga zvezali, živinozdravnika pa je začel delo. Toda po dobrih desetih minutah narkoze se je lev zdramil in je razdražen planil na živinozdravnika, ki je bil zaposlen z izrezovanjem bolečega mesta. Zver je planila veterinarju v obraz ter ga tako razmesarila, da je zaradi tega izkrcvavel in umrl.

277. Kaj je kenotaf? 278. Kateri admiral je padel pri Trafalgarju? 279. Kaj pomenj izraz »posthumen«?

280. Še nekaj za računarje: Še enkrat številca 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9! S temi števili je podobno kakor v nalogi 272 sestaviti uiomke, ki bodo imeli vrednost 1/8, 1/4, 1/2 in 1/16!

Rešitev nalog 12. t. m.: 273. Grofovska krona ima sedem rogljev. 274. Človek ne more dihati samo s pljuči. Če ustavimo koižno dihanje, umremo. 275. Gilda je junakinja opere »Rigoletto«.

276. Križanka. Vodoravno: 1. petelin, 7. ti, Ti(tan), 8. on, 10. ho, 11. tok, 13. po, 14. red, 16. kol, 17. arena, 18. mir, 19. jod, 21. Ba(trij), 22. Pat, 24. na, Na(trij), 25. ne, 26. re, 27. puštica. Navpično: 2. et, 3. Tit, 4. lok, 5. in, 6. shramba, 9. koledar, 12. obeta, 13. po, 15. dar, 16. kaj, 20. on, 22. peš, 23. tri, 25. nu.

Največja stavba v Španiji Madrid bo prva metropola na svetu, v kateri bodo nastanjena vsa strokovna in upravna ministrstva v enem samem posloppju. Palačo so začeli graditi že pred državljansko vojno na severu največje madridske avenije Castellana. Po vojni se je delo pospešilo in je zdaj zaposlenih okoli 2000 delavcev. Palača je med vojno mnogo trpela zaradi topovskega ognja. V njej so bile tudi vojaške delavnice, skladišča municije in zaklonišča za čete. V novozgrajenem posloppju bodo nastanjena vsa ministrstva razen zunanega in vojnega.

Lev napadel živinozdravnika Na Kurfürstendamu v Berlinu se je primeril v ondotnem živilskem vrtu nenavaden slučaj. Lev Nero iz Sudana, težak 400 kg, je že nekaj dni kazal znake bolezni. Postal je tako nemiren, da se ni hotel zaupati niti strežaju, ki je imel opraviti z njim zadnjih deset let. Poklicali so živinozdravnika, ki je ugotovil, da leva draži neki abces. Zato je bilo treba izvršiti operacijo. Leva so najprej omamili z opijom pijačo, nato so ga zvezali, živinozdravnika pa je začel delo. Toda po dobrih desetih minutah narkoze se je lev zdramil in je razdražen planil na živinozdravnika, ki je bil zaposlen z izrezovanjem bolečega mesta. Zver je planila veterinarju v obraz ter ga tako razmesarila, da je zaradi tega izkrcvavel in umrl.

277. Kaj je kenotaf? 278. Kateri admiral je padel pri Trafalgarju? 279. Kaj pomenj izraz »posthumen«?

280. Še nekaj za računarje: Še enkrat številca 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9! S temi števili je podobno kakor v nalogi 272 sestaviti uiomke, ki bodo imeli vrednost 1/8, 1/4, 1/2 in 1/16!

Rešitev nalog 12. t. m.: 273. Grofovska krona ima sedem rogljev. 274. Človek ne more dihati samo s pljuči. Če ustavimo koižno dihanje, umremo. 275. Gilda je junakinja opere »Rigoletto«.

276. Križanka. Vodoravno: 1. petelin, 7. ti, Ti(tan), 8. on, 10. ho, 11. tok, 13. po, 14. red, 16. kol, 17. arena, 18. mir, 19. jod, 21. Ba(trij), 22. Pat, 24. na, Na(trij), 25. ne, 26. re, 27. puštica. Navpično: 2. et, 3. Tit, 4. lok, 5. in, 6. shramba, 9. koledar, 12. obeta, 13. po, 15. dar, 16. kaj, 20. on, 22. peš, 23. tri, 25. nu.

Največja stavba v Španiji Madrid bo prva metropola na svetu, v kateri bodo nastanjena vsa strokovna in upravna ministrstva v enem samem posloppju. Palačo so začeli graditi že pred državljansko vojno na severu največje madridske avenije Castellana. Po vojni se je delo pospešilo in je zdaj zaposlenih okoli 2000 delavcev. Palača je med vojno mnogo trpela zaradi topovskega ognja. V njej so bile tudi vojaške delavnice, skladišča municije in zaklonišča za čete. V novozgrajenem posloppju bodo nastanjena vsa ministrstva razen zunanega in vojnega.

Lev napadel živinozdravnika Na Kurfürstendamu v Berlinu se je primeril v ondotnem živilskem vrtu nenavaden slučaj. Lev Nero iz Sudana, težak 400 kg, je že nekaj dni kazal znake bolezni. Postal je tako nemiren, da se ni hotel zaupati niti strežaju, ki je imel opraviti z njim zadnjih deset let. Poklicali so živinozdravnika, ki je ugotovil, da leva draži neki abces. Zato je bilo treba izvršiti operacijo. Leva so najprej omamili z opijom pijačo, nato so ga zvezali, živinozdravnika pa je začel delo. Toda po dobrih desetih minutah narkoze se je lev zdramil in je razdražen planil na živinozdravnika, ki je bil zaposlen z izrezovanjem bolečega mesta. Zver je planila veterinarju v obraz ter ga tako razmesarila, da je zaradi tega izkrcvavel in umrl.

277. Kaj je kenotaf? 278. Kateri admiral je padel pri Trafalgarju? 279. Kaj pomenj izraz »posthumen«?

280. Še nekaj za računarje: Še enkrat številca 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9! S temi števili je podobno kakor v nalogi 272 sestaviti u

Kačji strup proti bolečinam

V Berlinu imajo v službi znanosti veliko kačjo farmo

Sredi Berlina dela mož, ki spada njegov delokrog gotovo med najbolj čudne na svetu. To je upravitelj kačje farme instituta Asidserum. Piše se Krause. Čez dan se mudi večinoma med svojimi kačami. Čudni so občutki človeka, ki ga zanese pot v kačjo farmo, kjer lahko vidi, kako se suče Krause med svojimi varovankami brez kakršne varnostne naprave, a na farmi redi najnevarnejše, najbolj strupene in bojevite kače.

Nekdo, ki je posetil upravitelja kačje farme, pripoveduje, kako ga je našel v trenutku, ko se je ukvarjal z meter dolgo kačo naočarko. Jemal ji je strup, ki se uporablja za izdelovanje seruma. Nevarno strupeno kačo je držal za vrat. Kača je srdito opetala z repom okrog sebe. Spretno ji je odprl gobec, da so se pokazali ostri strup vsebujoči zobje. Kača samo spusti kapljico strupa v stekleno posodico, čim se njen rob dotakne strupenih zob.

V steklenih kletkah so zbrane kače vseh evropskih in prekomorskih vrst. Kletke stoje v dolgih vrstah ob stenah. Tu je naočarka, krassen črno bel progast eksemplar. Čim se odpro vratca njene kletke, dvigne glavo, napne svoj tiliški ščit, tako

da se jasno pokaže oris naočnikov, po katerih je dobila kača ime. Ob pogledu na kače spreleti človeka mraz. Že od nekdaj so zdravniki uporabljali živalski strup za lajšanje bolečin. Posebno važno vlogo pa igra v novejšem času v tem pogledu kačji strup. Berlinski Asid.Serum zavod je na tem polju vodilni. Blagodejni učinek kačjega strupa so preizkusili plasti na ljudeh, ki jih muči nahuha, ali razjeda rak in pri vseh se je pokazalo, da jim serum iz kačjega strupa znatno olajša bolečine.

Drugo tako bolečine lajšajoče sredstvo je viprasid, ki so ga izdelali učenjaki iz strupa kače vipera ammodytes. Poskusi so pokazali, da je strup te kače učinkovito sredstvo proti bolečinam, celo učinkovitejši od morfija. Posebno pri hudih bolečinah, ki jih povzročata večinoma rak, dela viprasid naravnost čudeže. Nekaj ur namreč zadostuje, da odstrani vse pojave otrpnjenosti, povzročene po hudih bolečinah.

Na kačji farmi v Berlinu pridobivajo vse kačje strupe, potrebne za lajšanje bolečin. Tu delajo učenjaki pogosto v nevarnosti za lastno življenje, da pripravljajo učinkovita sredstva proti bolečinam bolnih ljudi.

Japonski profesor odlikovan z Goethejevo nagrado

Bivši profesor na cesarski univerzi v Tokiju dr. Fumitaro Adachi je bil odlikovan z Goethejevo nagrado, ki mu jo je podelilo Goethejevo društvo na Japonskem kot prvemu Japoncu, ki se je lotil proučevanja velikega nemškega pesnika in njegovih del. Na Japonskem je cela vrsta učenjakov, ki se pečajo z Goethejevo filologijo. Adachi je bil izbran izmed njih kot najzaslužnejši.

Moč slonovega rilca

Slon ima v rilcu izredno moč. V njem je osredotočeno največ mišic, kar jih premore katero koli živo bitje v enem organu. V slonovem rilcu je okrog 40.000 mišic ali približno 60krat toliko, kakor v vsem človeškem telesu. Slon uporablja rilce vsestransko. Z njim podira debela drevesa ali pa pobira s tal drobne predmete. Služi mu za delo, pa tudi za obrambo.

Evropske rezerve

Pod vodstvom dr. Hignerja so prispeli te dni v Budimpešto zastopniki nemške industrije na pogajanja in posvetovanja z

zastopniki madžarske industrije. Na prvem zasedanju je predaval predsednik gospodarske zbornice v Aachenu Hans Croon o evropskih rezervah. V prvotnejšem narodnem gospodarstvu v industrijo preusmerjenih držav je našla srednjeevropska industrija nova dodatna tržišča za svoje proizvode. Najboljši dokaz tega je že močno industrializirana Madžarska.

Prve mine

Ko se je leta 1848. Slezwig Hohlstein dvignil proti Danski in ko so nameravali Danci bombardirati Kiel se je ponudil mladi pruski topniški častnik Ernst Werner Siemens začasni vladi Slezwig Hohlsteina, da bi zapri kielsko pristanišče z minami na električne zažigalnike in ga tako zavaroval pred sovražnikom. Slezwig Hohlstein je vprašal Prusijo, ki je to dovolila. Po Siemensu konstruirane in izlelane mine so bili navadni, dobro zabiti in zamaseni sodčki, ki je bilo v vsakem pet stotov smodnika. Zasedrali so jih pred kielskim pristaniščem tako, da so plavale dobrih 20 čevljev pod vodno gladino. Električni vodi so bili napeljeni na dva dobro prikrita in zavarovana kraja na obali. Pozneje so prključili sodček še velike vreče iz posebno močnega s kavčukom pokritega platna.

Poročnik Siemens je najprej naskočil s 150 možmi kielske meščanske garde in 50 rezervisti trdnjavo Fiedrichsort, kjer se je danska posadka, obstoječa iz šestih starih topničarjev in seržanta, kmalu predala, potem je pa počakal na prihod treh velikih danskih ladij, ki so nameravale napasti trdnjavo. Za obrambo vohla v pristanišče so nastavili mine, ki je pa prezdoga eksplodirala. Popokale so vse šipe in vrata trdnjave. Posadke na danskih ladjah so slišale silno eksplozijo in opustile misel na napad. Ko so dve leti po sklenitvi miru potegnili prve mine iz vode, je bil smodnik v njih še povsem suh in uporaben.

Zdravilišče za nemške otroke v Tatrah

Da bi mogli nuditi na pljučih bolnim otrokom nemške narodnostne skupine na Slovaškem potrebno nego in pomoč, je sklenil vodja skupine zgraditi v Tatrah zdravilišče, kamor bodo predvsem pošiljali tuberkulozne nemške otroke. Zdravilišče začne graditi takoj. Na Nencze, živeče na Slovaškem, je bil izdan poziv, naj zbero v ta namen v enem mesecu 500.000 kron, da bodo na razpolago za začetna dela zadostna denarna sredstva. Med Nencze bo razdeljenih 5.000 deležev po 100 kron.

Zanimivosti

Zgodovina Milana v 18. zvezkih. Ustanova Treccani v Milanu namerava izdati zgodovino milanskega mesta v 18. zvezkih. Prvi zvezek tega obsežnega dela bo obravnaval predzgodovinsko dobo, dobo Romanov. In goško-bizantinske čase Bogato ilustriran bo prikazal vso geološko in paleontološko preteklost milanskega mesta in njegove okolice.

Zračni vrtnec v Indiji. V pokrajini Orisi je nedavno zračni vrtnec razdeljal 3500 hiš, pri čemer je prišlo ob življenje 436 ljudi.

Buoni del Tesoro quinquennali 5% a premi di L. 5 miliardi ciascuna

Interessi e premi esenti da ogni imposta presente e futura

PREZZO di emissione: L. 97 per ogni cento lire di capitale nominale, oltre interessi 5% dal 15 giugno fino al giorno del versamento; per le sottoscrizioni eseguite dal 7 al 14 giugno vengono invece corrisposti ai sottoscrittori gli interessi 5% dal giorno del versamento fino a tutto il 14 giugno detto.

Le sottoscrizioni vengono eseguite solo in contanti, ma vengono accettate come contante le cedole ammesse in sottoscrizione. PREMI: ciascuna serie di L. 5 miliardi di Buoni concorre annualmente a n. 10 premi per un ammontare complessivo di L. 10.000.000 mediante estrazioni semestrali.

Le sottoscrizioni si ricevono presso tutte le Filiali dei seguenti Enti e Istituti che fanno parte del Consorzio di emissione, presieduto dalla Banca d'Italia:

Banca d'Italia — Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli Infortuni sul lavoro — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banco Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Province Lombarde — Istituto Centrale delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banca Santo Spirito — Credito Varesino — Credito Commerciale Milano — Banca Bellinzaghi, Milano — Banca Cattolica del Veneto, Vicenza — Banca di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Agricola Milanese — Banca Toscana — Banca Provinciale Lombarda, Bergamo — Credito Romagnolo, Bologna — Banca S. Paolo, Brescia — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà, Trieste — La Fondiaria, Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio del Regno, Roma;

Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Società Italiana di Credito, Milano — Banca Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banca Gaudenzio Sella & C., Biella — Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banca Alto Milanese — Banca di Calabria — Banca Popolare Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese.

Tutte le altre Banche, Banchieri, e Banche Popolari, nonché tutti gli Agenti di Cambio rappresentati nella firma dell'atto consortile dagli Istituti e dalle Compagnia Finanziaria sopra menzionati.

Od 7. do 21. junija bosta emitirani dve seriji

5% letnih zakladnih bonov s premijami vsaka po 5 milijard lir

Obresti in premije so oproščene steherne sedanje in bodoče davščine

EMISIJSKA CENA: 97 lir za vsakih sto lir nominalne glavnice poleg 5% obresti od 15. junija do dneva vplačila; za vpisovanja od 7. do 14. junija pripadajo vpisnikom 5% obresti od dneva vplačila do vključno 14. junija.

Vpisovanje se lahko opravi samo v gotovini, toda sprejemajo se kot gotovina kuponi, dopušteni za vpis.

PREMLJE: Na vsako serijo 5 milijard lir Bonov odpade letno 10 premij v skupnem znesku 10.000.000 lir, ki se zřebajo vsakih šest mesecev.

Vpisovanje se lahko opravi pri vseh podružnicah naslednjih ustanov in zavodov, ki pripadajo emisijskemu konzorciju pod vodstvom zavoda Banca d'Italia.

Banca d'Italia — Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli Infortuni sul lavoro — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banco Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Province Lombarde — Istituto Centrale delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banca Santo Spirito — Credito Varesino — Credito Commerciale Milano — Banca Bellinzaghi, Milano — Banca Cattolica del Veneto, Vicenza — Banca di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Agricola Milanese — Banca Toscana — Banca Provinciale Lombarda, Bergamo — Credito Romagnolo, Bologna — Banca S. Paolo, Brescia — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà, Trieste — La Fondiaria, Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio del Regno, Roma;

Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Società Italiana di Credito, Milano — Banca Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banca Gaudenzio Sella & C., Biella — Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banca Alto Milanese — Banca di Calabria — Banca Popolare Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese.

Vse ostale Banke, Banchieri, Ljudske Posojilnice kakor tudi vsi menjalnični Agenti, ki so člani zgoraj omenjenih zavodov in družbe »Compagnia Finanziaria«.

Tedaj pa zabučite trobente in zaropatajta bobni: kraljevič prihaja! Na desni dlani nosi svojega belega golobčka. Kakor bi trenil, so glasovi utihnil, zavladala je globoka, grobna tišina. Kraljevič stopi na zvišeno mesto, ki je bilo pripravljeno zanj, in še enkrat ponovi svoje oznanilo. Potem nežno poboža drobnega golobčka in dvigne roko... Bela ptica razpne peroti in se požene v zrak...

A. ALEXANDER: 65 POZABLJENI NAPEV ROMAN

Huntington je sprožil, ne da bi se obotavljal; nato se je po bliskovito obrnil, planil na redarja, ki je stal pred vrati, in ga s silovitim udarcem v želodec podrl na tla. Obrnil se je še enkrat in spet ustrelil, to pot pa ne več po redarjih, ampak po radijskem oddajnem aparatu. Zatem je skočil preko redarja, ki se še ni bil pobral, ter kakor strela zletel na postajni hodnik in obupno zdiral za vlakom. Več potnikov, ki so gledali skozi okna, se je škodoželjno smejalo pogledu na dostojanstvenega pastora, ki je vkljub svojim letom razvijal tako nenavadno spretnost in hitrico, da je res dohitel zadnji voz in skočil nanj. Sprevodnik, ki je stal še na stopnicah, je iztegnil roko, da bi mu pomagal in ga obvaroval spodrsnjaja. Nato je odprl vrata: »Hudimana!« je vzklilnil. »Ali se vam mora muditi, da takole tvegate življenje!« »Menda se mi mudijo!« je s težavo hlipnil »velečastiti«, ki mu je zmanjkovalo sape. Sam pri sebi pa je bil vesel, da nikoli tega. Nihče iz vlaka ni bil mogel videti dogodka na policijski stražnici. Radijski oddajnik je bil pokvarjen, brzobjavka pa ni mogla dohiteti vlaka prej kakor na prihodnji postaji, ko bo že onkraj meje. Še dve

minuti in vse nevarnosti bo konec. Edini, ki bi mu bil še utegnil postati nevaren, je bil sprevodnik, zato mu je bilo treba že naprej ovreči sum. »Udeležiti se moram konference za vzhodne misijone.« je pojasnil Huntington, ko je stopil v voz. »To je družba, veste, ki si je zadala težko nalogo širjenja krščanstva med pogani na Daljnem vzhodu.« »Aha! Razumem!« je poln občudovanja zamrmral sprevodnik in sam pri sebi pomislil, kako silno važna pač mora biti ta konferenca, ko je velečastiti izpostavil svoje življenje nevarnosti, samo da je ne bi zamudil. Tedajci pa je Huntington opazil, da vlak zmanjšuje hitrost. »Kaj pomeni to?« je prestrašeno vprašal med rezkim cviljenjem zavor. Sprevodnik je osuplo pogledal venkaj. »Sam ne vem!... To je pa res čudno!« Vlak je z nenadnim sunkom obstal. Spet nova nevarnost! Huntington ni tratil časa z ugibanjem, ampak je odprl vrata in skočil iz voza. Na nasipu ob progi je zagledal gručo redarjev v uniformah. Sključil je hrbet, da bi se skrtil za živo mejo, nato pa z dvema skokoma planil na cesto. »Do onegale gozda ni več kakor dve sto metrov!« mu je blisnilo po glavi, in že se je spustil v obupen dir. Toda redarji so ga bili opazili. Več motorjev mu je zaropotalo za hrbtom. Napel je vse moči, da bi tekel še hitreje, toda vsi upi so mu splahneli, ko je zagledal obkraj sebe

po enega redarja na motornem kolesu. »Roke kvišku, Mackenzie!« je kriklil eden izmed dvojice in pomeril nanj s samokresom. Huntington je ubogal, ne da bi zinil, »Čudno,« je pomislil, »tudi ta me kliče Mackenzieja.« »Pozdravljen, gospod... ahm!... velečastiti Mackenzie!« je rekel zoprn glas za njegovim hrbtom. Zasebni detektiv se je sunkoma obrnil, kakor bi ga bil pičil gad. Miren in veder kakor zmerom, z rokami v žepih starega, ogoljenega površnika in z ogorkom smotke v kotičku ust, je stal pred njim kapetan Hearn. »Res smolo ste imeli, ubogi prijatelj Huntington,« je z nasmeškom rekel mali mož, ko je sedel detektivu nasproti v posebnem oddelku ekspresnega vlaka, ki ju je s hitrostjo osemdeset kilometrov na uro vozil nazaj v New York. Huntington ni odgovoril. Čeprav je bilo minilo od njegove aretacije že štiri in dvajset ur, je bil še vedno našeljen za »velečastitega« Mackenzieja, le s to razliko, da je imel lisice na zapestjih in verige na nogah. Mimo tega se je Hearn venomer polgraval z browningom, kakor da ne bi vedel kaj početi. Vse to je bilo več ko dovolj, da se osramočenemu zločincu ni moglo kramljati. Kar predobro je čutil, da je njegova igra dokončno izgubljena. »Od sile hudo smolo ste imeli,« je zadovoljno ponovil uradnik, »Vaš načrt za beg je bil tako veleumen in tako natančno izdelan, da sem vam skoraj privoščil uspeh. A kaj hočete? Dolžnost je prva...« Razen tega pa je bila vsa stvar zame prava otroška igra. Zamislite si: pet minut po tem, ko sem

prijel vašega dvojnika, sem odkril pomoto in čez nadaljnih pet minut sem sedel v letalu, v družbi treh čvrstih redarjev in frčal za vami, da je bilo veselje!« »Na žalost imate prav: jaz sem imel smolo, vi pa toliko sreče, da skoraj verjeti ne morem!« se je nazadnje oglašil aretiranec. »Samo nekaj mi je nerazumljivo: kako ste si mogli v tako kratkem času priskrbiti letalo in zvedeti, pod kakšno krinko in pod katerim imenom se skrivam.« Huntington je ves zasijal. »Pismo sem dobil, veste,« je pojasnil. »Ga hočete prečitati?« Izvlekel je s strojem popisano, drobno zložen list papirja, ga skrbno razgrnil in ga podržal ujetniku pred oči. Huntington je čital: »Kapetan Hearnu na policijskem ravateljstvu New York Huntington se je odpelejal v Mehiko, preoblečen v pastora in oskrbljen s ponarejenimi listinami. Ob 4h 26 minut bo pri Cotulli prestopil mejo. Obmejni policijski postaji sem že poslal pismo z glavo, žigom in podpisom ravateljstva kriminalnega oddelka v New Yorku, naj begunca začasno pridrži, preden uide čez mejo. Priporočam vam, da se kar najbolj podvzimate, kajti zločinec je silno prevejan in ni izključeno, da mu na kak način uspe doseči izpuštnice. Vzemite si avto in se neutegoma odpeljite na letališče. Tam najdete letalo s pilotom, ki vas že čaka.« »Ovadb!« je Huntington zamrmral. Prvič po aretaciji mu je glas nekam razburjeno zvenel.